

LA JUNA BATALANTO

Organo de la Internacia
Katolika Junulara kaj Paca Movado

ELDONATA DE
MONDIJUNULARO KATOLIKA. MOKA

Redaktoro : WILHELM SOLZBACHER.

ENHAVO :

Fr. W. Foerster, La Fundamentoj de la Paco. — Kaspar Mayr, Prof. Walter Arnold †
— Wilhelm Solzbacher, Ĉe la tombo de Prof. W. Arnold, honora prezidanto de MOKA.
— Petro Issaiv-Ivan Czerkavskij, La katolika movado en la ukraina universitata
junularo. — Mstislav Vjatić, Atestoj de « Sendiulo » pri « sukcesa » ateista propa-
gando. — M. Stonis, Grandioza kongreso de la litova katolika studenta asocio «Atel-
tininkai». — J. M. Hashimoto, El la japana junularo. — P-ro A. Dombrovski, Letero
al La Juna Batalanto. — Internacia Junulara Agado, I-a parto : Katolika Junularo.
— P. Cyrill Fischer O. F. M., Bolŝevista junulara movado. — Carnets de l'AUCAM,
Moderna literaturo en Finnio. — Nia Movado. — Leterkesto. — El la Esperanto
Movado. — Sur nia librotablo.

Bildo : Prof. Prel. A. Dombrovski en lia laborĉambro.

REDAKCIO : Köln, Dagobertstrasse, 28, Germ.

Eldonejo : ELDONA KOOPERATIVO LA JUNA BATALANTO,
Köln-Dellbrück, Bensberger Marktweg 53, Germ. (Regina Reiff).

Abonprezoj de "La Juna Batalanto,"

Normala abonprezo : jare 2 germanaj markoj, kun MOKA-membreco 3 M. La eldonejo akceptas monbiletojn, ĉekojn, poŝtmandatojn, respondkuponojn, germanajn poŝtmarkojn.

Lando	jara abono	kun MOKA-kotizo	simpla kotizo	Lando	jara abono	kun MOKA-kotizo	simpla kotizo
Anglujo	2 s	3 s	1 s 3 d	Hungarujo	2,4 p	4 p	2 p
Argentino	1,50 p	2 p	1 p.	Italujo	9 l	14 l	5 l
Azio	2 s	3 s	1 s 3 d	Japanujo	2 s	3 s	1 s 3 d
Aŭstralio	2 s	3 s	1 s 3 d	Jugoslavujo	30 din.	40 d	15 d
Aŭstrujo	3,40 s	5 s	2 s	Litovujo	5 lit.	7 l	3 l
Belgujo	3,50 b	6 b	2 b	Luksemburgo	18 fr	25 fr	10 fr
Brazilio	4 mr	5 mr	2 mr	Meksiko	0,50 dol	0,75 d	0,30 d
Ĉeĥoslov.	16 kr	20 kr	10 kr	Nederlando	1,25 fl	2 fl	0,80 fl
Danujo	2 kr	3 kr	1 kr	Polujo	4z	6 zl	3 zl
Danzig	2 g	3 g	1,20 g	Portugalo	8 esc	12 e	5 esc
Francujo	12 fr	18 fr	6 fr	Rumanujo	80 lei	100 l	40 lei
Germanujo	2 M	3 M	1,20 M	Svedujo	2 kr	3 kr	1 kr
Grekujo	38 dr	50 dr	15 dr	Svisujo	2,50 fr	4 fr	1,50 fr
Hispanujo	3 p	4,50 p	2 p	Usono	0,50 dol	0,80 dol	0,30 dol

Ni akceptas ankaŭ pagojn por duona jaro aŭ kelkaj jaroj. Membroj de MOKA ricevas nian jarlibron kaj aliajn publikigaĵojn. Donacoj por la subtена kaso (liverado de J. B. al malriĉuloj) estas invitataj.

Abonejoj : Krom al la eldonejo oni povas ankaŭ pagi al la naciaj sekretarioj de MOKA.

Postkontoj. Germanujo : Köln 480 37 (Willh. Solzbacher, Köln) ; Francujo : Strasbourg 8180 (P. I. A. Muffang, Bourg-la-Reine) ; Aŭstrujo : Wien D 12.017 (Katholisches Kreuzbündnis für Oesterreich, Ortgruppe Heiliges Feuer).

POR PROPAGANDI NIAJN IDEOJN en la katolika junularo tutmonda, MOKA eldonas propagandgazetojn nacilingvaj. Ili devas enpenetri ĉie en la rondojn kaj asociojn. Ĉiu propagandisto portu daŭre kvanton en sia poŝo, por disdoni aŭ disvendi ilin.

« **ERWACHENDE JUGEND** » nomigas la **germanlingva** bulteno aperanta dumonate. Jara abonprezo : 1,20 RM. Propagandcele (sed oni tiam nur forsendas minimume 25 ekz.) ĝi kostas po ekzemplero **nur 3 fenigojn!** Eldonejo : Verlag Erwachende Jugend, **Werl** (Kr. Soest), Germ.

« **LA JEUNESSE MONDIALE CATHOLIQUE** » estas destinata por niaj **franclingvaj** amikoj kaj kostas **nur 1 francan frankon** por 10 ekz., 4 fr. por 50, 7 por 100 ekz. Mendu tuj !

En angla kaj hispana lingvoj similaj bultenoj estas nun preparataj. Interesuloj jam nun mendu ĉe la Eldona Kooperativo J. B. aŭ ĉe la kompetenta nacia sekretariejo.

La Fundamentoj de la Paco

De Friedrich Wilhelm Foerster.

La liberpensulo kaj sociologiisto Auguste Comte legadis ĉiuvespere en la libreto de Thomas a Kempis pri la Imitado de Kristo; li opiniis tiun libron vojmontranto kaj edukanto por homoj ĉiukredaj, kiuj vere klopodas, por per la ĝusta memekkono kaj interna disciplino suprenlevi sin mem el la nura natura stato, kiu signifas la eternan militon de ĉiuj kontraŭ ĉiuj, en staton vere sociokapablan. Oni legu la sekvantajn vortojn de Thomas a Kempis kaj demandu sin, ĉu tio ne estas monumentaj vortoj, sen kies kompreno ĉiu paca agado pendas en la aero kaj la nevidebla milito tiom longe kaŝbruletas sub ĉia ekstera ordo, ĝis kiam ĝi unu tagon eksplodos en malkaŝaj flamoj kaj metos sian sangan realecon al la loko de la pacmensogo kaj de ĉiu alia speco de mensogita civilizo. Tie estas skribite en la ĉapitro « de bono homine pacifico » (« pri la bona homo pacema ») :

« Unue metu vin mem en la staton de la paco — tiam vi povos doni ĝin ankaŭ al aliaj.

Homo paciganta valoras pli multe ol scienculo.

Homo regata per siaj pasioj turnas eĉ la bonon en malbonon kaj volonte kredas la malbonon.

Homo vere pacema ĉion direktas al la bono.

Tiu, kiu vere estas en paco, suspektas neniun, sed tiu, kiu estas malkontenta kaj konfuza, estas tien- kaj reen-puŝata per ĉiam nova suspekto; li estas sentrankvila kaj ne toleras, ke aliaj estu en trankvilo. Li ofte diras tion, kion li ne rajtus diri, kaj forgesas tion, kion li devus fari.

Li volonte konstatas, kion la aliaj devas fari, kaj malzorgas tion, kion li mem devus realigi. Do unue turnu vian fervoron al vi mem kaj nur poste al via proksimulo.

Rapide vi trovas senkulpigojn por vi mem, por plibeligi viajn proprajn agojn, sed senkulpigojn de aliaj vi ne volas akcepti.

Kaj tamen estus sole juste, kulpigi vin mem kaj senkulpigi vian fraton. Toleradu la aliajn, se vi volas, ke oni toleradu vin !

Meditadu pri tio, kiom malproksimaj vi ankoraŭ estas de tiu vera amo kaj humileco, kiu ne indignas kaj protestas, escepte pri si mem.

Ne estas granda afero, bone interrilati kun bonaj kaj mildaj homoj; tio plaĉas al nia natura homo, ĉiu ŝatas pacon kaj preferas la samspeculojn. Sed vivadi en paco kun rigidkapuloj, obstinuloj, senorduloj kaj maliculoj, tio estas granda graco, brava laboro kaj inda de altaj honoroj.

Ekzistas homoj, kiuj tenas sin mem en paco kaj kiuj tial ankaŭ vivas en paco kun la aliaj.

Kaj ekzistas aliaj, kiuj mem ne havas pacon kaj tial ankaŭ la aliajn ne lasas en paco; ili fariĝas pezaj al la aliaj, sed eĉ pli ili pezas sur si mem. Tiu, kiu plej pacience scias toleri suferadon, havos la plej grandan pacon; li estas venkanto super si mem kaj estro de la mondo, amiko de Jesuo Kristo kaj heredanto de ĉielaj ĝojoj. »

Ĉi tiuj vortoj de Thomas a Kempis ne rigardas sole la religian homon, ili koncernas la fundamenton de la homa socio, la plej konkretan ŝtatanecon edukon, la plej gravan sociigon de la kontraŭsocio homa naturo. « Pacifismo » ne estas ia parta laboro de la homa kulturo; ne, en ĝi konsistas la fundamento de ĉiuj fundamentoj, sen kiu ĉio alia restas ŝajno kaj mensogo;

ĉi tie temas pri la plej simpla kaj plej malfacila afero en ĉiu familia mastrumado, en ĉiu kolegaro, en ĉiu oficejo, en ĉiu kunordigo de kontraŭaj inklinoj, interesoj, tradicioj : la alispecajn kaj alidirektajn aferojn inde toleri kaj konduki al pli alta uneco. Profunde en ĉiuj kuŝas la milito, la envio de Kain kontraŭ Habel, la jaluzeco de Saŭlo kontraŭ Davido, la furiozeco kontraŭ la fremda volo detruanta niajn intencojn, la mordanta netoleremo de ĉiu vivantaĵo kontraŭ tiu, kiu portas aliajn kolorojn kaj plumojn, la tuta tragiko de la nekomprene kaj falskomprene — tial homa socio devas ĉie komenciĝi per tio, kion Thomas a Kempis postulas; sole ĉi tie estas reale « organizo » kaj « sociigo » — tiu, kiu ĉi tiun taskon forgesas, prokrastas aŭ mokas, tre baldaŭ ekvidos, kiel la nebridita demoneco de homa malamikeco eksplodigos ĉiujn liajn laborojn.

PROF. WALTER ARNOLD †

Heroa homo, admirinda, senlaca pioniro de la katolika agado nacia kaj internacia, karega amiko, ĉiam grandanima, ĉiam helpema, ĉiam oferebla, forlasis nin, por foriri el ĉi tiu tero plena de sufero kaj malpaco en la regnon de la eterna lumo kaj triumfo. Humila servanto de Dio, ĉiam modesta, ĉiam plena de espero kaj konfido je la fina helpo de la ĉiopova ĉielpatro, li ĝojege oferis sian junecon, sian forton kaj energion, la grandajn riĉaĵojn de sia spirito kaj sian tutan teran posedaĵon ĝis persona memvola malriĉeco por la venko, por la triumfo de la Sankta tutmonda Eklezio, por la glora realiĝo de la Dia regno, por la paco de Kristo, por la efika kunaĝo de la tutmonda katolikaro.

Depost la unuaj tagoj de la fondo de Internacio Katolika (IKA) li estis kun ni, kiel membro de la prezidantaro, kiel direktoro de la movado en Svisujo; li kunhelpis dum multaj jaroj por ebligi la disvastigon de niaj ideoj en pli ol 20 landoj. Li ĉeestis ĉiujn kongresojn de IKA, ĝis kiam 1925 la senlaca agado detruis la forton de lia korpo. Li fondis la internacian sekcion de la katolikaj instruistoj. Sed lia espero, lia plej granda ĝojo estis la Mondjunularo Katolika, kies prezidanto li estis dum kelkaj jaroj kaj kies honora prezidanto li restis ĝis tro frua morto.

Karega amiko, jes — vi permesas diri — karega kunfrato, viaj disĉiploj ne nur el Svisujo, sed el ĉiuj partoj de la mondo, staras nun ĉe via tombo, plenaj de malĝojo. Sed antaŭ ĉi tiu via tombo ni donas al ni denove la manojn — ni ĉiuj el ĉiuj landoj de la vasta mondo —, por solenege promesi : Ni estas pretaj kaj decidintaj, batali por la fina venko de la sanktaj ideoj, por kiuj vi en heroa ofero fordonis vian junan vivon! Ni scias, ke vi, kronata nun post longa milito kaj sufero de la eterna Princo de la Paco per la krono de la venkinto, estos kun ni kiel heroa portanto de nia glora porpaca standardo!

Antaŭen, fratoj, al la fina venko!

Kaspar MAYR,
Membro de la IKA-prezidantaro.

NUR 30 GEAMIKOJ sendis ĝis nun sian pagon por la JUBILEA KOLEKTO, kiam sekvos la aliaj ?

Ĉe la Tombo de Prof. Walter ARNOLD Honora Prezidanto de Moka

Nur 42-jara li mortis, oferinte sanecon kaj posedaĵojn, sian tutan vivsorton, en la servo de nia movado, en la laborado de la Katolika Agado kaj en la internacia organizado de la katolikaj fortoj. Malmultaj scias, kion li kaj lia pionira laboro signifis en la historio de la internacia katolika movado, kaj ankoraŭ ne venis la tempo, por detale skribi pri tio. 1925 kruela katastrofo detruis lian sanecon kaj fortecon, kaj de tiam nur plu lia suferado kaj preĝado estis kun ni.

Li havis vaste malfermitan, universale sentantan katolikan koron. Kiam li en sia juneco studis afrikanajn negrolingvojn kaj korespondadis kun la sankteca grafino Ledochowska, fondintino de la Petro-Klaver-Sodalicio, aŭ kiam li dum du jaroj (1907-1909) studis kaj instruis en Warszawa, konatigante kur la suferoj kaj zorgoj de la polaj katolikoj sub la tiama rusa regado, aŭ kiam li en la Instruista Seminario de Sankta Miĥaelo en Zug estis la amiko kaj gvidanto de siaj lernantoj, kiuj venis el ĉiuj partoj de Svisujo kaj havis kvar malsamajn gepatrajn lingvojn, aŭ kiam li kunlaboris en la organizado de la svisa katolika instruistaro kaj klopodis enordigi ĝin en pli vastan internacian kaj tutmondan kadron, aŭ kiam li laboris por la enkonduko de Esperanto en la katolikajn rondojn, aŭ kiam li persone konatigis kun Prof. Fr. Wilhelm Foerster kaj penis realigi ties pedagogiajn ideojn en sia profesia laboro, aŭ kiam li kiel prezidanto de IKA, fondinto de ĝia instruista sekcio kaj kiel aktiva prezidanto kaj posta honora prezidanto de MOKA alvokis la katolikaron ĉiulandan al aktiva kunlaboro, kristana repaciĝo kaj katolika frateco, kreante por ili praktikajn helpinstituciojn, — ĉiam lia agado estis laboro por la realiĝo de la Reĝeco de Kristo en ĉiuj rilatoj de la publika kaj privata vivo.

Laŭ sia tuta karaktero li estis libera filo de la libera Svisujo. Li ne estis radikalulo en siaj vortoj, sed sub lia ĝentila, afabla, nobla eksteraĵo kaj sub liaj modestaj, prudentaj, pedagogie pesitaj vortoj vivis energia, kuraĝa, altencelanta pionira animo. Li malamis la katolikan dormemon, malkuraĝon, nur defendeman timon. Li vokis al apostola antaŭenpuŝado.

Inter la svisaj katolikoj lia nomo havis bonan sonon. Li estis estrarano de la Katolika Instruista Asocio, li estis fondinto (1915) kaj prezidanto de la Baumgartner-Societo, kiu laŭ la ekzemplo de la granda katolika pedagogiisto Heinrich Baumgartner devis servi la formadon de karakterfortaj, sciencē kompetentaj kaj apostolspiritalaj katolikaj instruistoj en la Libera Instruista Seminario (Akademio) en Zug. En tiu akademio li estis profesoro de pedagogio kaj geografio, dum longa tempo ankaŭ vicprefekto kaj membro de la direktoraro, kaj 1919 li publikigis bonegan historion de sia instituto. Kiam do profesoro Arnold kunfondis nian movadon kaj batalis en ĝiaj unuaj vicoj, tio multe signifis por nia enpenetro en Svisujon. Eble eĉ tro multe ĝi signifis. Ĉar depost kiam li ne plu povis aktive labori kun ni, nia helpo el lia lando fariĝis treege nesignifa...

Multege devis danki al li la junularo, kiu studis en lia instituto. Li estis patra amiko kaj kara helpanto de siaj lernantoj. En sia pedagogio li estis grandparte sekvanto de Friedrich Wilhelm Foerster, kun kiu li konatigis en Zürich kaj kies librojn li unuavice utiligis. Eble ties fanatika kaj heroa amo al la internacia kaj sociala justeco kaj paco ankaŭ multe influis liajn ideojn pri la internacia vivo.

Pri la internacia katolika agado li havis grandajn esperojn kaj kuraĝajn planojn. Kaj por ili li senĉese laboris kaj batalis, streĉante ĉiujn siajn fortojn... ĝis la katastrofa detruigo de lia saneco. Kiel afergvidanta prezidanto de IKA li preskaŭ superhome laboradis, multe pli en la sekreta silento ol antaŭ la okuloj de la homoj, kaj en krizaj tempoj li estis la trankvila kuraĝa helpanto. Kiam 1924 la translokiĝo de la IKA-sekretariejo de Graz al Svisujo estas decidita kaj la unua intenco, iri al Genève, malebligis, li akceptis la IKA-sekretariejon en Zug, preparante kaj ordigante ĉion. Ho, mi ankoraŭ bone rememoras tiun dometon malantaŭ la instituto de Sankta Miĥaelo en Zug, kie tiam ĉefsekretario Kaspar Mayr kaj Msgr. D-ro Nikolaus Pfeiffer laboradis, kaj kie mi ankaŭ je la lasta fojo vidis profesoron Arnold, ne sciante, ke jam baldaŭ lia helpo devos manki al ni...

En la MOKA-movado li kunlaboris de post ĝia komenco. Li gvidis la laboron en Svisujo kaj faris en la MOKA-Kongreso de Graz (1921) la ĉefparoladon pri « la senco de internacia katolika junulara movado ». De 1921 ĝis 1923 li estis aktiva prezidanto de MOKA, 1923 la kongreso de Konstanz elektis lin reprezentanto de MOKA en la IKA-prezidantaro. 1924, kiam nia unua honora prezidanto Prelato kaj Deputito D-ro Aleksandro Gieswein (Budapest) estis mortinta, li estas elektita honora prezidanto de MOKA. Kiom multege li faris por ni en la unuaj tempoj, enkondukante nian movadon en plej diversaj rondoj, organizante rondvojaĝojn de la tiama ĉefsekretario Hanns Sappl, zorgante pri monaj aferoj, ebligante la eldonon de niaj unuaj eldonajoj, monsubtenante malriĉajn MOKA-anojn, por ebligi al ili partoprenon je la kongresoj, ĉio ĉi tute ne estas estimebla de iu, kiu ne mem travivis ĝin. De 1925 li preskaŭ nenion plu povis fari. 1926 li subskribis nian alvokon « Katolika Junularo kaj Esperanto », 1929 lia subskribo estis sub la letero de MOKA al la Sankta Patro, salutkartoj kelkfoje flugis inter lia domo kaj la MOKA-oficejo, ...tio estis ĉio.

Kaj nun jam ni spirite staras ĉe lia tombo, denove perdinte unu el niaj plej bonaj amikoj. El tiuj gvidantoj, kiuj ankoraŭ en la granda publika MOKA-demonstracio okaze de la kongreso de Konstanz (1923) paroladis al ni, nun preskaŭ neniu plu vivas : Prelato Giesswein, la pioniro de la katolika frateco, jam kelkajn monatojn poste estas vokita en pli bonan mondon; episkopo Fischer-Colbrie de Košice, kiu tiam entuziasmigis nin per sia voko al heroa junulara batalo, ne plu estas inter ni, kaj mi surprizis antaŭ kelkaj semajnoj ĉe lia tombo, kien la vilaĝanoj pilgrimas kiel al sanktulejo, legante supre lian devizon « Pauperibus evangelizare misisti me » (Por alporti la evangelion al la malriĉuloj, vi sendis min!); kaj nun ankaŭ jam la prezidanto de la tiama kunveno Prof. Arnold por eterne foriris de ni...

Unu el la plej spertaj gvidantoj el la internacia katolika laboro skribas al ni : « Nur tre malmultaj homoj scias pri la interna kaj ekstera sufera historio de tiu heroa homo, kiu ankoraŭ havis la kuraĝon, voli ion novan kaj grandan, kaj kontraŭ sia espero forlasita de ĉiuj, fine rompiĝis, sed restis heroa ĝis la lasta momento. Certe ankaŭ li havis siajn malperfektaĵojn, sed el la multaj kuraĝaj voĉoj, kiujn mi ekkonis en mia vivo, li estis unu el la plej noblaj kaj malegoistaj. Li fariĝis ofero de la katolika miopeco, bagatelemo kaj indiferenteco... » — Hanns Sappl (München), kiu kiel ĉefsekretario de MOKA dum longa tempo kunlaboris kun Prof. Arnold en la estraro de nia movado, skribas : « Preskaŭ nekredeble, ke li jam mortis! Homo en la plej belaj jaroj de la vivo, senlaca kaj fervora ano de nia movado. Mi multe ŝuldas al li! » — Kaj Pastro Joseph Schaelin (Zug), rektoro de la Instituto de Sankta Miĥaelo skribas : « Kiel amiko kaj kiunlaborinto de la kara mortinto mi tre bone scias, kun kia sindono kaj nedetruibla idealismo li estis kunligita kun MOKA! »

La ideo, por kiu li bataladis, ne mortis. Ni, MOKA-anoj, portas ĝin. La standardo, kiu falis el liaj manoj, ne perdiĝas. Ni tenas ĝin. La amo kaj fideleco ne pereas. Ni ne forgesos lin! Ses unu aferon ni volas lerni de li: Se nia movado ne volas resti nura epizodo pasanta, sed volas esti forto en la transformado de la mondo, tiam ni bezonas homojn, kiuj oferas ne nur kelkajn liberajn horojn kaj kelkajn frankojn, sed kiuj estas pretaj, dediĉi sian tutan vivosorton al nia movado, kiuj povas vivi kaj morti por la granda ideo — kiel Walter Arnold.

W. S.

La Katolika Movado en la Ukrajna Universitata Junularo

De Petro Issaiv (Lviv), Esperantigis Ivan Czerkavskyj

La Juna Batalanto okupiĝos estonte en speciala maniero pri la katolika junularo de orientitaj popoloj. Ni komencas tiun agadon per serio de informaj artikoloj. Jen la unua pri la ukrajna junularo. Sekvos aliaj pri la rumana kaj armena, espereble ankaŭ pri la siria, kopta, maronita, malabara ktp. katolika junularo. — La ĉefurbo de Orienta Galicio en ĉi tiu artikolo estas skribata laŭ ukrajna maniero « Lviv ». En pola lingvo ĝi nomiĝas « Lwów », kaj eble aliaj legantoj nur konas ĝian nomon germane (Lemberg), france (Léopol) aŭ angle (Lvov). Red.

La organizita katolika movado en la ukrajna universitata junularo de Orienta Galicio (Polujo) komenciĝis en la jaro 1918. Tiam sub gvido de pastro Josafat Markevič, basilia monaĥo kaj doktoro de teologio, estiĝis en Lviv la unua ukrajna *Mariana Sodalicio* por la universitata junularo. Sed bedaŭrinde ĝia disvolviĝo estas interrompita per la disfalo de la aŭstra-hungara imperio kaj per la liberecmilito de la ukrainoj. Ĉiuj kapablaj kaj sanaj en la ukrajna junularo iris tiam sub la batalstandardojn. La nacia katastrofo, kiu sekvis pro interna malforteco kaj ekstera armita okupo de la okcidentukrajna lando elvokis en la nova generacio novan senton pri la spirita kaj moralaj valoroj. La ukrajna junularo deturnis sin de socialismo, primitiva demokratismo kaj religia indiferenteco, kiuj ĝis tiu tempo estis modaj en ukrainaj intelektulaj rondoj, kaj turnis sin tutkore kaj viglamente al la unika fonto de vivdonaj fortoj, t. e. al la Eklezio de Kristo. La Mariana Sodalicio de ukrainaj studentoj reviviĝis; ĝi posedas sian propran organon, monatan revuon « *Postup* » (« Progreso »). Sed tiu movado renkontis novajn barilojn kaj malfacilaĵojn sur sia vojo kaj ne povis pli vaste disvolviĝi. Tiutempe la plimulto de la universitataj studentoj estis batalantaj por ukrainaj alternejoj, kaj tiuj bataloj elĉerpis ilian tutan energion kaj ilian tutan entuziasmon.

1925 fondiĝis en Lviv la « *Ukrajna Kristana Organizaĵo* » (U. K. O.), por fortigi la religian vivon kaj defendi la katolikan Eklezion. En la sama jaro estas fondita en tiu asocio sekcio por universitataj studentoj, kaj ĝi ekzistis ĝis novembro 1929. Tiam membroj de la sekcio, dezirante sendependigi la katolikan studentan movadon de certaj polemikoj kaj de tiu asocio, kiu intertempe komencis servi apartajn celojn de unu pastrara partio, fondis anstataŭ la studenta sekcio de la U. K. O. Inician Rondon por fondo de sendependa societo de la ukrajna katolika universitata junularo. Sekve de tio oni fondis en Lviv la 27-an de marto 1930 dank' al la klopodoj de la suprecitata Iniciata Rondo la *Societon de la Ukrajnaj Katolikaj Studentoj «Obnova»* («Renovigo»). Msgr. Andreo grafo

Szeptyckij, ĉefepiskopo-metropolito de Lviv kaj religia ĉefo de la grekiritaj katolikoj de la okcidentaj ukrainaj landoj, tuj ĉe la fondo aprobis la statutojn de la «Obnova». «Obnova» nun kalkulas 115 membrojn de ambaŭ seksoj apartenantajn al ĉiuj altlernejoj de Lviv (Universitato, Teknika, Komerca kaj Veterinara Akademioj). Proksimume 60 procentoj de la membraro regule ĉeestas la kunvenojn de la Societo, kiuj okazas dufoje en la monato. Ĉiu studentino kaj studento povas aliĝi al «Obnova» sen diferenco pri politikaj aŭ socialaj konvinkoj, kondiĉe ke tiuj konvinkoj ne estu kontraŭaj al la katolika doktrino.

La nova asocio speciale celas internan katolikan renovigan laboron, por krei ukrainan intelektulan eliton, kiu praktike kaj aktive vivus el sia religia kredo kaj kiu per la ekzemplo de sia propra katolika vivado povus refortigi kaj suprenlevi la religion vivon de la tuta ukraina nacio, kiu ankaŭ estus kapabla senti la tutan grandecon kaj profundecon de la ideo, reunigi kun Romo siajn ukrainajn fratojn, kiujn la malfeliĉo de la historio apartigis de la Apostola Sidejo.

Estas aldonote, ke por la junularo en la liceoj ekzistas «*Marianaj Kohortoj*», direktataj de la religiaj instruistoj; ili estas aliĝintaj al la *Ĝenerala Mariana Asocio*, kiu enhavas ankaŭ aliajn asociojn de lerneja junularo negimnazia.

Raportoj de niaj propraj korespondantoj

Originalaj leteroj al La Juna Batalanto.

R U S U J O.

«*Sukcesa*» ateista propagando — ekzemploj el la kontraŭreligia gazeto «*Bezbojnik*» — malvarma akvo por propagandisto — diservo en laborista dormĉambro — komunistoj en religiaj festoj.

La sendiulunuiĝanoj per la buŝo de sia ateista gazetaĉo «*Sendiulo*» («*Bezbojnik*») atestas pri la «*sukcesoj*» de la kontraŭreligia propagando. Jen kelkaj ekzemploj: — «*Pridaĉa*, vilaĝo apud urbo Voroneĵ, havas 5 000 enloĝantojn, el kiuj la plimulto estas gelaboristoj. La laboristoj religie festas la nomtagojn, baptojn kaj entombigajn funebrojn. La edzinoj edukas siajn infanojn religie. Je la tago antaŭ Pentekosto la loka kooperativo vigle vendis oleon, kiun la kredantoj bruligas en lampetoj antaŭ la sanktulaj bildoj. Kaj multegaj aĉetantoj venis..., ne malmultaj inter ili estis lokaj partianoj (t. e. komunistoj), kiuj simile kiel la aliaj samvilaĝanoj vizitas la preĝejojn kaj havas sanktulbildojn en siaj domoj.» — Ankaŭ en la kolektivaj mastrumoj nun tiom propagandataj per la registaro, la religio de la popolo ne perdiĝas, kion montras jena ekzemplo: » En Troickaja Svoboda la loĝantoj de la kolektiva mastrumo vizitadas la preĝejon, okazigas religiajn baptojn kaj geedziĝojn kaj akceptas la pastrojn en siaj loĝejoj. La administrantaro de tiu kolektivo malkaŝe klarigis al la tien venintaj kontraŭreligiuloj, ke oni tie ne bezonas la kontraŭreligian propagandon, ĉar la religio ne malhelpas la progreson de la kolektiva mastrumado.» — «*La virinoj de la Jurjeva kolektiva mastrumo pilgrimas al la «*sankta puto*» troviĝanta je 25 kilometroj de tie.*» — «*Sukcesas*» la kontraŭreligia propagando inter la sezonlaboristoj: «*En komunloĝejo de la sezonlaboristoj de stalstrojo troviĝas ĉiumil laboristoj. La tiea ĉelo de la Sendiulunuiĝo komisiis al 20 plej agemaj propagandistoj varbadon de novaj membroj el inter la sezonlaboristoj por la organizita atismo. Sed ilia kontraŭreligia agado renkontis energian kontraŭagon flanke de la religiema parto de la sezonlaboristoj. Rezulte la religiemuloj-laboristoj, estinginte en la barako la lampon,*

*pugnobatis kaj poste akvoverŝis la sendiulpropagandiston... En la dormĉambroj de la komunloĝejo de la gelaboristoj de la fabrikejo «*Osvobodennij Trud*» la pastroj okazigas la diservojn...».*

Nunjare, kiel en la pasintaj jaroj, okazis en ĉiu vilaĝo la tradiciaj sanktaj procesioj al la prisemitaj kampoj por preĝi Dion pri bona rikoltjaro. Ĝemphore sciigas pri tio la gazetaĉo: » En Parabelo la 14-18 julio okazis sanktprocesioj. Dum tiuj festtagoj la loĝantaro ne laboris. En Mokroje okaze de la festo oni same aranĝis procesion. Eĉ la lokaj partianoj (t. e. komunistoj) kaj junaj komunistoj festis la saman feston... » Do vi vidas, ke la kontraŭreligia agitado brile «*sukcesas*».

Oni nun volas organizi larĝan reton de kontraŭreligiaj rondetoj kaj universitatoj, krome oni intencas malfermi ĉe la altlernejoj (universitatoj kaj akademioj) kontraŭreligiajn fakojn. Nunjare la kontraŭreligia fako ĉe la I-a Moskva Ŝtata Universitato rilate varbadon de gestudentaro el la laboristaro malsukcesis.

En sia raporto farita en la Landa Konferenco de la Kontraŭreligiuloj, en kiu oni studis la solvon de la problemoj kaj la preparon de la aktivaj ateistaj propagandistoj, la ĉefo de la Sendiulunuiĝo Jaroslavskij atestis, ke «*ne nur en malprogresemaj vilaĝoj, sed ankaŭ en la urboj estas granda kvanto da religiemaj proletarioj*». Ĉu tiuj ĉi vortoj ne estas bona pruvo, ke la religia sento de la rusa popolo malgraŭ la aktiva kontraŭreligia propagando ne mortis, sed vivas ?

19 sept. 1930,

MSTISLAV VJATIC, RUSUJO.

LITOVUJO.

LA GRANDIOZA KONGRESO DE LA KATOLIKA STUDENTA ASOCIO
«*ATEITININKAI*».

La 21-23 junio okazis en Kaŭnas grandioza jubilea kongreso de la «*Ateitininkai*» («*Estontuloj*», membroj de la katolika studenta ligo «*Ateitis*» — «*Estonteco*»). En tiu kongreso ĉeestis 2161 anoj: studentoj, instruistoj, pastroj kaj multaj intelektuloj. Ĉar oni povis festi samtempe en Litovujo tri jubileojn: 1500-jara datreveno de la morto de Sankta Augustinus, 500-jara jubileo de Vytautas la Granda, reĝo de Litovujo, kaj fine 20-jara fondofesto de la asocio de la «*Ateitininkai*». Partoprenis nia ĉefepiskopo kun la landaj episkopoj kaj ĉefepiskopo Bartoloni, nuncio de la Sankta Patro. La Sankta Patro gratulis kaj benis la litovan studentan junularon kaj ĝojis, ke en Litovujo estas tiom multe da junuloj, kiuj volas «*omnia instaurare in Christo*», «*ĉion renovigi en Kristo*». Ankaŭ ĉeestis gastoj el aliaj landoj.

La programo de la kongreso estis vere grava kaj vasta. Tie povis montriĝi la sociala, la Eŭkaristia, la abstinenco, la sporta kaj aliaj movadoj en specialaj sekcioj, montrante sian kapablecon kaj forton. La 22 junio estas ludita la misterludo «*La heroo de la aĝoj*» (litove «*Amzius karzygys*») de V. Vičiūnas. Kiel ĉefkondukanto estas elektita Prof. K. Pakŝtas (li nun migras ĉirkaŭ Afriko), ĝis nun estis prezidanto Prof. St. Salkaŭskis.

La 23 aŭgusto 1930.

M. STONIS, KAŬNAS.

J A P A N U J O.

Sukcesa somerkurso por la katolika junularo — vizito en la hospitalo por lepruloj — malnovaj superstiĉoj — memmortigoj — modernaj tendencoj en la japana junularo.

Komence de la pasinta monato mi partoprenis somerkurson gviditan de Pastro Iwashita, kiu okazis ĉe la piedo de la Fuĵi-Monto (Fuĵijama) dum tuta semajno, por akceli nian katolikan junularon. Iutage ni 40 membroj, inter ili ankaŭ kelkaj junulinoj, vizitis la hospitalon por lepruloj de Fukusei, tute proksime ĉe la Fuĵi-farmo de Pastro Iwashita.

La estro de tiu hospitalo estas Pastro Deloir de Bezet, kiu estas jam 82-jara. Antaŭ nelonge (la 10 aŭgusto) Lia Imperiestrina Moŝto Dowager donacis al li florbukedon kaj monsubtenon por lia institucio. Oni diras, ke la imperiestrino persone elektis la florojn en sia ĝardeno, por fari el ili bukedon honore al tiu fremda bonfaranto naskiĝinta el nobela familio en Francujo. En la hospitala kapelo okazis sakramenta beno kaj preskaŭ 60 gelepruloj, junaj kaj maljunaj, viroj kaj virinoj, kantis siajn kantojn tiel bele kaj el tiel profunda koro, kiel iliaj voĉoj povis leviĝi ĉielen. Tio estis por ni profunde emocia momento... Antaŭ ol eniri la hospitalan pordegon, mi estis sentinta iom timeman atenton, sed poste mi preskaŭ ploris larmojn, pensante pri tiuj bedaŭrinduloj, por kiuj oni povus uzi la vortojn de Dante: « Vi enirantaj lasu la esperon..... »

La programo de la somerkurso, pri kiu mi jam parolis, enhavis jenajn paroladojn :

Spirita kontemplado kaj liturgio (D-ro T. Noda S. J., direktoro de la Granda Seminario de Tokio); La katolika doktrino pri modernaj problemoj: laboro kaj kapitalo, edzeco, limigo de la naskoj, edukado (Prof. S. Iwashita); la katolika sociala vidpunkto pri la naturrajtoj kaj ĝiaj rilatoj al la nuntempa juro (D-ro K. Tahaka, Prof. en la Imperia Universitato de Tokio); Sankta Augustinus (Prof. Ōba); Studo pri la encikliko Rerum Novarum (Prof. Kobayashi). — Post la fino de la kurso mi vizitis survoje al Tokio la Hospitalon de Sankta Terezio en Kamakura, Beach, kiu komencas altiri al si la atenton de la mondo...

Malantaŭ nia domo estas monto, laŭ sia alteco la dua en ĉi tiu distrikto kaj kun koincanta kiel la Fuĵi-Monto, kaj sur ĝia supro troviĝas sanktejo kun keso enhavanta «sanktajn korpojn», du spegulojn kaj glavon. Dum tuta semajno en aŭgusto estis tie granda festo, kaj multaj fanatikaj kredantoj suprengrimpis la monton por adori kaj rigardi la leviĝon de la suno. Ili portas blankajn vestojn kaj supreniras sur vojo, kiun oni nomas « Rokkon Shōjo », t. e. « la puraj ses radikoj de la malbonoj ».

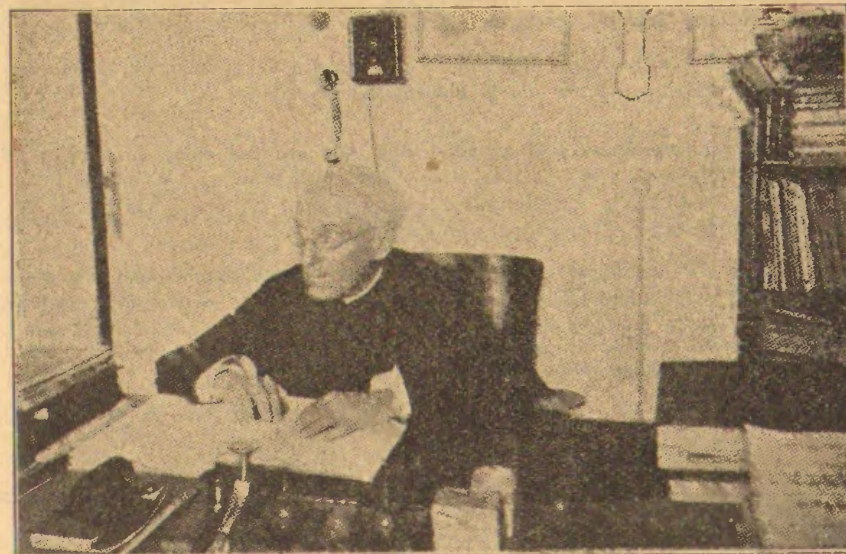
La monta lago havas grandajn falojn, 140 metrojn profundajn, kaj ĝi estas famkonata kiel loko de memmortigoj. Dum mia tiea restado ne malpli ol 30 tiaj bedaŭrindegaj viroj kaj virinoj jetis sin malsupren la akvofalojn; eble la « malbona tempo » estis la kaŭzo.

Mi vidis la prezentadon de la famkonata filmo « En okcidento nenio nova ». Ĝi kaŭzis grandan sensacion inter la junularo de Tokio. Kiel vi scias, ĝi estas superrealista literaturaĵo, kaj nun inter japanaj junuloj kaj junulinoj tia naturalista kaj « proletaria » literaturo estas tre ŝatata, same kiel erotikaj filmoj. Krom tio multaj studentoj kunlaboras en la Studasocio por Socialaj Sciencoj kaj aliĝas al la sociala kaj socialista movadoj.....

25 aŭgusto 1930,

J. M. HASHIMOTO, TOKIO.

DORMU BONE, se vi jam pagis vian abonkotizon! Se ne, — rapide sendu ĝin al la eldonejo!

Prof. Prelato A. Jakŝtas Dambraŭskas (Dombrovski) en sia laborĉambro. Bedaŭrinde pro teknika kaŭzo la bildo ne jam povis aperi en la pasinta numero.

Letero de Prof. Prel. Dombrovski

Responde al nia lasta numero, kiun ni estis dediĉintaj al li okaze de lia 70-a naskiĝtago, ni ricevis de Prelato Dombrovski leteron, en kiu li korektas kaj pliprecizigas kelkajn datojn kaj dirojn. Ni opinias nia devo, publikigi tiun leteron. Ni uzas la okazon por deziri al Prelato Dombrovski, kiu laŭ sciigo de alia litova amiko nun troviĝas en eksterlanda resaniĝejo, baldaŭan kaj kompletan resaniĝon!

Red.

...En la 2 (23)-a numero de via tre ŝatata «Juna Batalanto» vi estas oferinta al mia modesta persono multe pli da loko ol ĝi meritas. Ĉiu troigo estas ĉiam danĝera, ĉar pli aŭ malpli kontraŭas al vero. Ŝatante la veron en ĉio, mi sentas mia devo, montri kelkajn malprecizecojn ankaŭ en via bela artikolo :

1. Mia naskiĝvilaĝo nomiĝas ne Kuroniai, sed **Kuronys**.
2. La tago de mia pastrigo estas la 29 de junio 1889, ne la 29 de aprilo.
3. Prezidanto de S. Kazimira Eldona Societo mi fariĝis 1906, ne 1907, kiel vi skribis.
4. De 1929 mi ne estas plu membro de la Esperantista Akademio.
5. De 1927 mi ne estas plu prezidanto de Litova Esperanto-Asocio (se mi ne eraras).
6. Miaj meritoj en la eldonado de la studenta jurnalo «Ateitis» estis tre modestaj, ĉar la monon donis la S. Kazimira Societo, la artikolojn verkis la «ateitininkaj» mem. al mi restis nur zorgi, ke en «Ateitis» ne aperu artikoloj de duba katolikeco.

7. En mia vivo mi estis pli revulo ol pozitiva homo. Mi multe revis pri la universala alfabeto, pri la universala lingvo, pri la unuigo de malgrandaj nacioj, (pri la Unuigitaj Eŭropaj Statoj), pri la unuigita kristanaro, pri la absoluta filozofio ktp.

8. Mi tamen estis fortike konvinkiginta, ke la organizo de familio, de societo kaj de la homaro restas absolute nebla sen la hiperfizikaj principoj.

9. Esperanton mi konsideras kiel grandan ilon por grandaj celoj. Mi ĝojas, ke vi bone komprenas tiujn celojn kaj deziras al vi plenan sukceson en via laboro.

Mi ĝojas, ke vi ŝatas miajn «Malgrandajn Pensojn», sed mi devas vin averti, ke en ili troviĝas ankaŭ kelkaj pli kurajzaj ol veraj asertoj.

Ci tiujn vortojn mi skribas per kraĵono, ĉar mi troviĝas en malsanulejo de Kaunas. Mia malsano estas tre danĝera, ... kiam mi plene resaniĝos, mi ne scias. Jam pasis 8 tagoj de mia restado en la malsanulejo.

Kiel subtenon de via laboro bonvolu akcepti de mi 50 lidojn.

Benante vian laboron,

P-ro A. Dombrovski.

Internacia Junulara Agado

Denove, karaj kunbatalantoj, ni volas fari revuon de la lastaj okazintaĵoj kaj de la nuna situacio en la internacia junulara agado katolika kaj nekatolika. Bedaŭrinde ja la loko ne sufiĉas por tion fari detale, kaj tial ni devas limigi nian skizon al la internaciaj organizaĵoj, kvankam ankaŭ la evoluo de la movadoj en diversaj landoj estus interese kaj atentinda studobjekto.

KATOLIKA JUNULARO.

Nova katolika junulara internacio. Nian fratan saluton al la **Internacia Ligo de Katolikaj Asocioj de la Komercista kaj Sendependula Junularo**, kiu en la venonta novembro definitive fondiĝos en Hago (Nederlando). Jam antaŭ iom da tempo nia amiko Raymond de Becker, ĉefsekretario de la Jeunesse Indépendante Catholique en la francalingva Belgio, estis skribinta pri sia revo pri la «Internationale Jiciste»: «J. I. C. klopodos realigi unuigon de la diversaj eŭropaj junularaj ligoj similcelaj kaj kunhelpos al kreo de Internacia Sekretariejo de la Katolikaj Junaj Sendependuloj (komercistoj, industriistoj, liberalprofesiuloj ktp.), por krei komercajn rilatojn inter diverslandaj membroj, komunajn servojn kaj unuecan fronton kaj por aŭdigi ĉe la Internacia Labor-Oficejo en Genève kaj ĉe similaj organizaĵoj la ideojn kaj postulojn de la junaj katolikaj industriistoj de Eŭropo». — La 6 septembro nunjara okazis en Antwerpen (Anvers) internacia konferenco organizita de la flandra asocio de la «Christelijke Jonge Werkgevers» («Kristanaj junaj patronoj»). Estis reprezentitaj la du belgaj asocioj (flandra kaj valona), la franca, germana kaj nederlanda asocioj. La hispana asocio estis sendinta salutojn kaj senkulpigon. **Pastro Van Gestel**, pastra gvidanto de la flandra asocio, kaj **Raymond de Becker**, ĉefsekretario de la valona ligo, estas komisiitaj verki demandaron, por prepari ĉion, ... kaj en novembro oni fondos la novan internacion. — Ni des pli ĝojas pri la nova fondo, ĉar ankaŭ nia MOKA povis iom helpi por prepari ĝian ideon kaj por ebligi la unuajn interrilatojn. Eĉ, se ni ne eraras, estis en nia lastjara konferenco en Louvain, kie oni eltrovis la vorton «Internationale Jiciste». Saluton kaj sukceson!

La Internacia Ligo de la Katolika Virina Junularo, kiu laboras kiel junulina sekcio de la Internacia Katolika Virina Ligo (cetere la plej granda katolika internacio, 25 ¼ milionoj da membroj!) okazigis fine de aprilo sukcesan kongreson en Roma. Venis 250 delegitinoj el 18 landoj. Oni pritraktis gravajn temojn, ekz. la liturgion, la internacian fratecon, la preparon al la familia vivo, la katolikajn postulojn rilate la vestaran modon, kaj akceptis internacajn direktivojn pri tiu lasta punkto. Kun vere patrea ĝojo kaj amo la Sankta Patro akceptis la kongresaninaron. Detala kongresraporto aperos baldaŭ kaj estas ricevebla de la Internacia Sekretariejo (2, Rue des Baguettes, GAND, Belgio). Ni citu el la asocia raporto, ke la Ligo, kiu estis fondita en Luxembourg 1926, enhavas 25 ligojn en 13 landoj de Eŭropo kaj Ameriko, laboras nun, por fondi junulinajn ligojn ankaŭ en Hindujo, Japanujo kaj Hindujo, organizis regulan interŝanĝon de revuoj, inform- kaj helpservon inter 20 landoj kaj ricevis kaj dissendis dum siaj unuaj kvar laborjaroj 2870 leterojn kaj cirkulerojn. Jen ankoraŭ kelkaj atentindaj linioj, kiujn ni prenas el artikolo de la prezidantino **Christine de Hemptine** en «La Cité Chrétienne». Bruxelles: «Tiu movado internacia estas des pli necesa kaj utila en la nuna horo, kiam la internaciaj organizaĵoj ĉiufarmaj multiĝas kaj ofte altiras la junularon per iu idealista kaj agrabla logilo al kunvenoj, kongresoj, libertempotendaroj, kie ilia kredo aŭ ilia moralo estas en danĝero. Oni volas de ĉiu flanko akceli pacifismon kaj fratecon ekster la katolikismo. Oni kredas malkovri brilajn novaĵojn. Ĝu oni do komas nian doktrinon kurazaĵon kaj prudentan, radikalan, sed certan kaj ekvilibran pri ĉiuj tiuj aferoj malnovaj kiel la mondo? Interne de niaj organizaĵoj de la Katolika Agado la gejunuloj devas ree aŭdi la verojn tro forgesitajn kaj vivante realigi la amon kaj fratecon. Ĉu la Katolika Eklezio ne estas de 20 jarcentoj la sola granda vera Internacio, en kiu ĉiuj baptitoj estas fratoj?»

Internacia Konferenco de Katolikaj Jurulargvidantoj en Altenberg (Germanujo).

La 12/13 julio okazis en la asocia hejmo de la Germana Katolika Junvira Asocio en Altenberg ĉe Kœln amika kunveno de gvidantoj de katolikaj junularaj asocioj el Belgio kaj Germanujo. Mondjunularo Katolika (MOKA) estis preparinta ĉin, daŭrigante la internacian konferencon, kiu lastjare okazis samcele en Louvain. Ĉeestis sub prezido de la internacia sekretario de MOKA 35 gvidantoj el pli ol 20 grandaj kaj malgrandaj asocioj. Unue oni donis ĝeneralajn raportojn pri la evoluo de la katolika junulara laboro en la lasta jaro. Raportis **René Jurdant** (Liège) pri la belga junularo francilingva, **Karel Vandepitte** (Gent), pri la flandra, **C. F. Vermeulen** (Roozendaal) pri la holanda kaj **Wilhelm Solzbacher** (Kœln) pri la germana junularo. Oni aŭdis ankaŭ pri la bonegaj efikoj de la lastjara konferenco en Louvain: multaj ĉeestintoj poste faris vizitojn al junularcentroj, kursoj kaj kongresoj en la alia lando, oni interŝanĝis artikolojn kaj kliŝojn por gazetoj (de tio profitis i. a. «L'Effort», «La Jeunesse Agricole», «La Terre Wallonne», «La Cité Chrétienne», «Jeunesses Politiques», «Stimmen der Jugend», «Der Ring», «Jung-Merkuria», «La Juna Batalanto»), komencis novanleterinterŝanĝon kaj libertempointerŝanĝon. Ekz. ĵus dum la Altenberga kunveno troviĝis grupo da junaj belgaj komercistoj en la libertempejo de la germana K. K. V.-asocio. La belga agentejo «DUX» kaj la vojaĝservo de la germana MOKA-sekretariejo komencis efikan kunlaboron ktp. — La dua temo de la kunveno estis «la agado de la katolikaj gejunularaj ligoj por la profesia, familia kaj sociala formado de siaj membroj». Tre interesajn raportojn donis René Jurdant, Georg Wagner, Giovanni Hoyois, W. Jansen, D-ro B. Deermann kaj Josefa Huettenmeister, la diskutado estis tre vigla. — Vespere okazis ankoraŭ faka kunveno por tiuj, kiuj laboras en politikaj junularaj grupoj; ĝin gvidis la gvidanto de la «politika katolika junularo» en Belgio **Marcel Laloire** (Bruxelles) kaj la germana gvidanto **Georg Wagner**. — Okazis tre riĉenhava ekspozicio, speciala ekspozicio de MOKA montris katolikan junularan agadon en la tuta mondo. — La tuta «atmosfera» de la Altenberga hejmo, la soĝna vespera lumprocesio en la grandioza katedralo, la «missa recitata» en la silenta kapeleto de Sankta Marko — ĉio helpis, por fari el tiu kunveno pruvon de vere katolika frateco. La laboro estos daŭrigata per tria konferenco okazonta en Bruxelles — krome MOKA preparas similajn konferencojn por aliaj najbaraj landoj.

La 19-a interracia Ĝenerala Kunveno de la Katolika Junmetiista Unuiĝo

okazis 17-20 julio 1930 en Koln okaze de la inaŭguro de la nova granda kaj moderna ĉefsekretariejo. La ĝenerala kunveno okazas ĉiujn 5 jarojn. 1925 la Unuiĝo havis 1435 lokajn unuiĝojn kun 91 000 membroj kaj 380 propraj domoj. Nun la nombroj estas 2109 unuiĝoj en 16 landoj kun 125 000 membroj kaj 415 propraj domoj. Ĉeestis en Koln Kolping-filoj el pli ol dek landoj, eĉ el New York, San Francisco kaj Sao Paulo (Brazilio). Prave **Mgr. Huerth**, la pastra ĉefgvidanto, povis diri en siaj salutvortoj: «Nia laboro, kiun ni faras en la Ligo de Nacioj de Kolping, estas silenta kaj ekstere ne multe atentata, tamen trecege valora agado por la internacia paco. Ni konstatas kun fiera ĝojo, ke la Katolika Junmetiista Unuiĝo estas la sola supernacia kaj internacia unuiĝo de la pli aĝa katolika laborista junularo. En vere katolika kaj vere demokrata familio ni volas labori por la estonteco de la junularo, kiu grupiĝas ĉirkaŭ niaj standardoj, kaj per tio, kiel iam Kolping profete elparolis, por konstrui la estonton de la nacioj de la tero». — Depost 1921 ni vidas en la Junmetiista Unuiĝo decidan turniĝon al formoj, kiuj portas la vizaĝon de nia tempo. La nova simpla, sed impona K-standardo dokumentas la unuecon de la agado tutmonda. Kaj la nova «Domo de la Junmetiista Unuiĝo», kiun kelkaj ĵurnaloj prave nomis «la plej moderna domo de Koln», estas nova pruvo de la sama tendenco. — Tre grava estis la raporto kaj principa parolado de la ĉefsekretario **Pastro D-ro Nattermann**: «La Junmetiista Unuiĝo en la paŝo de la tempo». — La juna asocia sekretario (kaj nuna Reichstag-deputito) **August Winkler** raportis pri la profesia migrado de la junaj metiistoj. La fando de la junmetiistaj domoj ja estis kaj eterne restos unu el la plej grandaj meritoj de la Kolping-agado. Winkler montris, kiel tiu agado devas adaptiĝi al la bezonoj de la moderna tempo. — En la fina kunveno **Pastro D-ro Nattermann** elparolis gravajn kaj kuragajn vortojn pri la «internacia tasko de la junmetiista asocio». Jam Patro Kolping en unu el siaj vojaĝraportoj sagace rimarkigis, ke «la fumo de la lokomotivoj enbuligas la limfostojn». Ni vivas en tempo de la internacieco. Ĉu tie la katolika junularo tutmonda ne havas grandegajn taskojn? — En la kongreso MOKA estis reprezentita.

La II-a Kongreso de la Slava Katolika Universitata Junularo okazis la 23-27 julio 1930 en la slovena ĉefurbo Ljubljana (Jugoslavujo). Partoprenis preskaŭ 60 gvidantoj de la katolikaj studentaj ligoj ĉeĥa, slovakaj, slovena kroata, poloj kaj ukrainaj. Rilatoj nun ankaŭ jam ekzistas al katolikaj studentoj rusaj, bulgaraj, blankrutenaj kaj vendaj, kaj oni esperas, ke pli kaj pli estiĝos el la movado, kiu komenciĝis antaŭ du jaroj per kongreso en Krakow, granda kunlaborado internacia de ĉiuj slavaj katolikaj intelektuloj. Tiu kunlaborado estas des pli grava, ĉar la junaj slavoj havas la sanktan taskon de la realigo de la Ciril-Metoda ideo: Reunuiĝo de la slavaj skismuloj kun la Roma Eklezio. La konferenco de Ljubljana komenciĝis per grava parolado de la konvertiĝinta rusa Profesoro **D-ro K. R. Volinsky** pri «la slavo en la universala civilizacio». La konferenco estis tre sukcesa. La tutslava katolika studenta sekretario, kiu troviĝis ĝis nun en Warszawa (Polujo) estas translokigita al Ljubljana (Jugoslavujo). Ĝia direktoro, nia amiko **Niko Kuret**, estas malnova Esperantisto kaj jam antaŭ jaroj atentigis en sia revuo «Rast» («Kreskado») pri MOKA kaj LA JUNA BATALANTO. La sekvonta kongreso okazos 1931 en Bratislava, kaj la slovakaj asocio preparos ĝin.

La internacia junularaj kongresoj en Budapeŝto. El la intencita internacia katolika junulara kongreso okaze de la grandiozaj Sankt-Emerik-Jubileoj fariĝis tri aŭ, se oni volas kalkuli ankaŭ la edukistan kongreson, kvar sendependaj konferencoj. La plej impona estis sendube la **Kongreso de la Katolika Universitata Junularo**, kun kiu okazis grandiozaj festoj de la hungara «Foederatio Americana». La kunvenon ĉeestis pli ol 20 episkopoj, inter ili la papa legato **Kardinalo Sincero**, la hungara princo-primato **Kardinalo Seredi** kaj la hungara primato **Kardinalo Bourne**. Prezidis **Mgr. Glattfeldon**, episkopo de Csanad. Inter la parolantoj troviĝis plej eminentaj gvidantoj, ekz. Prof. Walter (Oxford), Pastro Grénaud (Fribourg, ĉefsekr. de PAX ROMANA), Patro Esch S. J. (Koln, ĉefsekr. de Neu-Deutschland), Pastro Lande (Paris), Pastro Princo Hohenlohe O. S. B. (Wien) k. a. La ombroflanko de la kongreso estis la manko de diskutado kaj ebleco al diskutado (cetero estis same

en preskaŭ ĉiuj Budapeŝtaj kongresoj) kaj la lingva kaoso. Certe preskaŭ neniu komprenis ĉion! Tradukoj ĝenerale ne okazis, nur kelkfoje la episkopo de Csanad elprovis latinan lingvon. Kiu do el la multaj ĉesterlandanoj komprenis la multajn hungarlingvajn parolantojn? Kaj kiuj poliglotoj komprenis ĉiujn lingvojn parolitajn: hungaran, germanan, francan, anglan, italan, latinan ktp.? Grandioza efika demonstracio, sed malmulte da laboro! — La dua kongreso estis la **Internacia Kunveno de la Katolika Laborista Junularo** prezidita de **Mgr. Virag**, episkopo de Pécs. Ĝin estis preparintaj la Junmetiistaj Asocioj, krome kunhelpis diverslandaj asocioj de la kristana laborista junularo kaj ankaŭ nia Mondjunularo Katolika. Ĉeestis Princo-Primato Kardinalo Seredi kaj **Mgr. Rott**, episkopo de Veszprem. Oni aŭdis salutvortojn el Hungarujo, Aŭstrujo, Germanujo, Belgujo, Francujo, Italujo, Polujo, Rumanujo, krome de la internacia centrejo de la Katolika Junmetiista Unuiĝo kaj de la internacia oficejo de MOKA. La temo de la kongreso estis «La Katolika Eklezio kaj la laborista junularo» kaj la ĉefaj parolantoj estis **Mgr. Pinter** (Budapeŝto), **Pastro Catteau S. J.** (Bruxelles) **sekr. Millies** (Koln), **Pastro sekr. Schneider** (Wien) kaj **ĉefsekr. Solzbacher** (Koln). Ili montris la grandegan taskon, forigi la abismon, kiu nun troviĝas inter la Eklezio kaj la laboristaj amasoj. Tiu tasko apartenas al la junaj kristanaj laboristoj mem, kiuj batalas kun socialistoj kaj komunistoj pri la animo de la junaj laboristoj. Ili ne neas, ke grandparte tiuj socialistaj amasoj estas pravaj: ĉar tio, kio donas al ilia movado la teruran forton, kio donas al multaj junuloj la grandan oferecon kaj la fanatikan kuraĝon, ke ili riskas ĉion, eĉ la vivon, por siaj ideoj, tio ne estas la eraroj de la doktrino, sed la profunda elementa malsatado kaj soifado je la justeco. Se ni kristanoj faras la batalon por la sociala justeco nia celo, se ni, venkante la kapitalistan subpremon, sukcesas starigi kristanan socion kaj kristanan ekonomion, tiam la venko estos nia. **W. Solzbacher** montris la internaciecon de la tasko, donante superrigardon pri la diversaj katolikaj klopodoj en multaj landoj kaj vokante al frateca komuna agado. Kiam li montris la necescon de komuna helpingvo por la laborista junularo kaj alvokis por lerni Esperanton, uzi ĝin por la agado kaj subteni la tielajn klopodojn jam ekzistantajn, aŭdiĝis entuziasma aplaŭdo. — La tria junulara kongreso okazis en la posta semajno por la **marianaj kongregacioj**. Ankaŭ en ĝi partoprenis gvidantoj el multaj landoj.

Internacia Misia Sekretariejo de la Katolika Universitata Junularo estas kreita en **Fribourg** (Svisujo) en kunlaboro kun PAX ROMANA. La iniciaton donis la lastjara akademiana misia kongreso en Moedling (Aŭstrujo), kiu estis komisiinta al direktoro **Ahaus** el Tilburg tiun taskon, sed S-ro **Ahaus** pro troa alia laboro okaze de la PAX ROMANA-kongreso en Sevilla transdonis la laboron al P. R. La sekretariejo havos la taskon esti centrejo inter la naciaj samcelaj organizaĵoj jam ekzistantaj, ekz. AUCAM (en Belgujo, Francujo, Aĝerio ktp.), «Akademischer Missionsbund» (en Germanujo), «Catholic Students' Mission Crusade» (en Usono), «Związek Akademikow Kol Misyjnich» (en Polujo) ktp. «Bulletin des Missions» skribas: «Ni esperu, ke Pax Romana sukcesos starigi inter la amikaj rivalecoj de la kunligotaj asocioj la romanan pacon!» Ni deziras al la nova internacia sekretariejo plenan sukceson!

A. U. C. A. M. (Academica Unio Catholicas Adjuvans Missiones, Universitataa Unuiĝo por la Katolikaj Misioj) okazigis en aprilo 1930 ĝian unuan internacian kongreson en Louvain (Belgujo). Ĉeestis studentoj el Belgujo, Francujo, Germanujo, Anglujo, Polujo, Aŭstrujo, Svisujo, Ĉeĥoslovakujo, Nederlando, Hispanujo, Sudameriko, Luksemburgo kaj Afriko. La AUCAM-movado komenciĝinta 1925 en Belgujo kaj ĉanta precipe la apostoladon de la intelekto kaj de la bona volo nun jam havas grupojn en Belgujo (Louvain, Bruxelles, Liège, Malines, Namur, Gand, Anvers, Mons) Francujo (Toulouse), Luksemburgo (Luxembourg) kaj Nordafriko (Alger kaj Constantine) kaj estas en bonaj rilatoj kun multaj alilandaj asocioj (ankaŭ la internacia sekretario de MOKA lastjare vizitis ĝian sekretariejon). La kongreso pritaktis la aktualan temon «la homaj rasoj». La rezulto estis konfeso je la unueco de la homaro. Ne ekzistas ia esenca supereco aŭ malsupereco, ne ekzistas unuagradaj kaj duagradaj homoj. La ideoj tie elparolitaj kaj speciale la raporto de la mondkenata **Profesoro Pastro Charles** (Louvain) ŝajnas al ni tiel bonegaj, ke ni pli detale ilin represos en J. B. Fine Patro

Charles proponis la fondon de Katolika Asocio por la Kunlaboro inter la Rasoj. Tiu propono estas akceptita, kaj **barono Descamps** (konata kiel prezidanto de la Kristana Instituto por Internacia Juro), **Prof. Pastro Charles** kaj **Pierre Rijkmans** estas elektitaj kiel provizora komitato.

Internacia Universitata Misa Kongreso okazis ankaŭ komence de septembro en **Ljubljana** (Jugoslavujo), daŭrigante la laboron de la antaŭaj grandiozaj kongresoj de **Poznan** (1928) kaj **Mœdling** (1929). Laŭ la nombro de la partoprenantoj ĝi ja tute ne estis komparebla al la antaŭaj kunvenoj, sed ĉeestis pastroj kaj junuloj el multaj landoj (ankaŭ kelkaj el niaj amikoj). La kongreso multe utilis la katolikan misian movadon inter la studentoj de la sudslavaj nacioj.

Pax Romana, internacia ligo de katolikaj universitataj studentoj, havis sian nunjaran (16-an) internacian kongreson en **Muenchen** (Germanujo), ĝin preparis la lastjara prezidanto de **P. R., D-ro Martin Luible**. Do de la 27 aŭgusto ĝis la 3 septembro kunvenis delegitoj el Anglujo, Aŭstrujo, Ĉeĥoslovakujo, Francujo, Germanujo, Hispanujo, Hungarujo, Irlando, Italujo, Jugoslavujo, Litovujo, Nederlando, Polujo, Rumanujo, Svisujo. Krom tiuj eŭropaj landoj eĉ Afriko estis reprezentita per algeria delegitaro. En la solena malferma diservo **Kardinalo Faulhaber** predikis pri la temo «Vox temporis vox Dei» («la voĉo de la tempo estas la voĉo de Dio»), montrante, ke la postuloj de nia tempo estas homamo, internacia paco, spirita-religia renoviĝo. En Muenchen oni speciale diskutis pri praktikaj labortaskoj. Oni volas nove organizi la studentinterŝanĝon. Cetere ĵus antaŭ la kongreso estis aperinta la bonega internacia manlibro de **PAX ROMANA**. Oni akceptis proponon, ke estonte ĉiu kongreso havu klare difinitan specialan programon. La ĉefparolantoj en Muenchen estis Pastro Profesoro **D-ro Steffes** (Münster, antaŭe Nijmegen) kaj Pastro **Lange O. S. B.**, partoprenis la kongreson krom Lia Kardinala Moŝto ankaŭ la papa nuncio.

Ĉu JUVENTUS CATHOLICA reviviĝos? De post pli ol tri jaroj tiu unuigo de la grandaj asocioj de la vira junularo dormadas, ĝia sekretariejo estas mortinta. En la organo de la Katolika Junularo de Germanujo «Stimmen der Jugend» **Georg Wagner** alvokas por ĝia revivigo: «Tri jaroj pasis. Kaj intertempe la Juventus Catholica apenaŭ laboris. Tamen feliĉe la internaciaj rilatoj de la katolika junularo ne malpliĝis. Preĉipe **Mondjunularo Katolika** (MOKA) faris bonan laboron. Sed ja la parta malsukceso de la internacia kongreso lastjare organizita de MOKA en Barcelona montris ankaŭ la limojn de la MOKA-agado kaj aliflanke la nepran necesecon, **reaktivigi la Juventus Catholica**. Nun ŝajnas esti tempo **refondi** ĝin. Al tio ni alvokas. Ni scias, ke ni voko ĉie trovos esan ehon. **Taskoj** al la Juventus Catholica ne mankos. Mi nur nomas la taskon de la reciproka interrilatigo. Kion scias la katolikaj junularoj de la mondo unu pri la alia? Kion scias la katolikaj junularaj asocioj de Eŭropo pri la katolika junularo de Germanujo kaj alterne? Kion ni scias pri la suferoj kaj bataloj de la katolika junularo en kelkaj eŭropaj landoj, ekz. en Jugoslavujo, kie per la reganta Beograda militista diktatoreco la slovenaj kaj kroataj Orel-unuigoj de la katolika junularo estas dissolvitaj? Aŭ kion ni scias pri la katolika junularo en Italujo kaj ĝia sinteno al la faŝista ŝtato? Kie restas la aktivigo de kunigita tutmonda forto en la granda batalo pri la laborista kaj kamparana junularo, por la misiado de la mondo en la senco de la direktivoj de la Sankta Patro, por la definitiva certigo kaj bazigo de la paco inter la nacioj, por la liberigo de la kolorhatitaj rasoj? Kiel vigle aktiva Juventus Catholica povus okupiĝi pri tiuj urĝaj problemoj kaj taskoj, kaj kiel ĝi povus esti kune kun la Pax Romana de la studentoj kaj kun la Junulina Sekcio de la Internacia Katolika Virina Ligo la plej fidela juna komunumo de la Sankta Patro kaj de la Eklezio Antaŭen, ni komencu! Vivu la junularo de la mondeklezio! Vivu la tutmonda unuigo de la katolika junularo! Vivu la Juventus Catholica!» — **Georg Wagner** estas prava: la katolika junularo tutmonda atendas la reviviĝon de sia granda internacio. Ni ja scias, ke parte la kaŭzoj, kiuj antaŭ jaroj mortigis ĝin, ankoraŭ ekzistas. Sed per bona volo kaj prudenta agado ili devus esti superablaj. Nia MOKA daŭrigos sian laboron por krei la bazojn en la individuoj, kaj tiom longe, ke J. C. ne funkcios, ni ankaŭ klopodos kiel ĝis nun, servi laŭ niaj fortoj la internacian kunlaboron de la asocioj, kvankam tio ja ne estas nia ĉef-tasko. (Pri la evoluo de J. C. vidu la numerojn de aŭgusto 1926, aprilo 1927 kaj aŭgusto 1927 de LA JUNA BATALANTO!) (daŭrigota).

BOLŒEVISTA JUNULARA MOVADO.

La bolŒevismo klopodas organizi la tutan junularon de Rusujo. Aliaj ol bolŒevistaj junularaj ligoj ne estas permesataj. La bolŒevista junulara agado havas tri ŝtupojn: 1. por infanoj 8 - 12 jaraj la tiel nomataj «oktobraj infanoj». La fundamenta ideo pri ili estas, ke la infanoj ne apartenas al la gepatroj, sed al la socio. Ilia nombro nun estas proksimume 300 000; 2. Por la infanoj 12-15 jaraj ekzistas la «ruĝaj pioniroj», skolta organizaĵo. Tendenco: plena «liberigo» de la gepatroj, kutimiĝo al komunista tendara vivado, preparo al bolŒevista propaganda kaj agitata laboro, speciale en la vilaĝoj. Nombro: 2 milionoj! 3. La «Komsomol-anoj» 15-23 jaraj. Ili estas la senpera preparejo por la partio. Ili jam helpas en la administra servo, estas ofte la plej kruelaj helpantoj de la rusa terurpolicio (GPU, «Ĉeka») kaj havas la taskon de kontraŭreligia propagando kaj plenan liberecon al demonstracioj la religian senton mokantaj. Ilia nombro povas esti kalkulata je 1 miliono.

P. Cyrill Fischer O. F. M., Vieno (el lia parolado en la X-a IKA-Kongreso, Feldkirch, sept. 1930).

MODERNA LITERATURO EN ĤINUJO.

Se oni sabate aŭ dimanĉe posttagmeze promenas en la Foochow-Strato de Shanghai, oni povas vidi amasojn da studentoj, kiuj vizitadas la librovendejojn, serĉante sian favoritan literaturon. Kiaj do estas la ĝeneralaj karakterizoj de la nova literaturo, kiu havas tiom da influo al la hodiaŭa ĥina studentaro?

La literaturo de antaŭ 10 jaroj adoris la demokration, la sciencan spiriton kaj la individuismon. Poste venis mallonga periodo, en kiu la modo turniĝis al amo kaj romantikismo. Sed de du jaroj nun manifestiĝas aliaj tendencoj:

1. La nova literaturo estas «proletaria». Ĝi pentras la vivon kaj la problomojn de la proletario.
2. Oni antaŭenmetas la kolektivismon kaj ne la individuismon.
3. Oni montras kaj senindulge kritikas la malfortojn kaj mankojn de la burĝa socio.
4. Oni precipe celas al realismo.
5. La reganta spirito de tiu nova literaturo estas spirito de revolto kontraŭ la ekzistantaj kondiĉoj.

Do hodiaŭ malsamaj kaj interluktantaj influoj atakas la spiriton de la ĥina studento. Studante tiun literaturon oni klare rimarkas unu fakton: la mankon de kristanaj publikigaĵoj. Aŭ almenaŭ, se tiu kristana literaturo ekzistas, ĝi ne atingas la nekristanajn legantojn. La konkludo tial devas esti, ke estas necese kiel eble plej rapide veni al ŝanĝo en la taktiko de la produktado kaj disvastigado de la kristanaj publikigaĵoj. Estas la tasko de tiuj, kiuj posedas la veron, ke ili disvastigu ĝin...

«Les Carnets de l'AUCAM», Louvain.

NI BEZONAS 500 novajn abonantojn. Ĉu vi ne volas helpi, gajni ilin por ni antaŭ Kristnasko?

Nia Movada

Internacia Oficejo.

Ekzekutiva Komitato. Hugo Oelbracht transloĝiĝis al Francujo kaj tial ne povas daŭrigi siajn laborojn. Provizore lin anstataŭas Conrad Thoonen. Sekvonta kunsido: komence de nov. en Köln.

Rondovojaĝo de la internacia sekretario. W. Solzbacher dankas ankaŭ ĉi tie la multajn geamikojn en Wien, Budapest, Košice, Jaszo, Medzev, Sromowce, Krakow, Beuthen, Lwow, Cernauti, Cluj, Gherla, Sibiu, Braşov, Blaj, Alba Julia, Timişoara, Beograd, Zagreb, Ljubljana kaj Graz, kiuj helpis lin dum lia 7-semajna vojaĝo, kiun li faris en la intereso de nia movado. Li eldonis al la pli intimaj kunlaborantoj specialan raporton. Se iu hazarde estus forgesita, li skribu!

Fakaj komitatoj de MOKA por diversaj problemoj kaj taskoj estas baldaŭ fondotaj. Oni nun studas la eblecojn.

I. K.-Cirkulero aperas en ĉi tiuj tagoj kaj estas sendata al ĉiuj membroj de la Internacia Komitato.

Radio-paroladoj de la internacia sekretario. La okcidentgermanaj radio-stacioj Langenberg, Köln, Aachen kaj Münster jam en aŭgusto kaj septembro disaŭdiĝis la anoncitajn paroladojn de W. Solzbacher pri la ĉeĥoslovaka, la hungara kaj la pola junularoj. Nia internacia sekretario faros en decembro kaj januaro du pluajn paroladojn de la samaj stacioj pri la junularo en Nederlando kaj Belgujo kaj pri la latinamerika junularo.

ELDONA KOOPERATIVO LA JUNA BATALANTO.

Jubilea Kolekto. Ni danke kvitancas: P. M. en B. 1.—, H. O. en E. 2.—, A. H. en L. 0.60, Pastro R. G. en K. 1.—, Pastro P. G. en W. 3.—, I. H. en A. 1.—, E. S. en E. 2.—, F. J. en D. 0.25, W. F. en S. 0.25, J. Z. en W. 0.25, A. K. en P. 0.35. P. M. en E. 0.50, D-ro W. H. en E. 8.—, Pastro P. S. en D. 2.—, Pastro J. H. en K. 1.—, A. T. en T. 0.50, J. C. en T. 0.50, K. V. en M. 0.50, sumo de la 3-a listo: 24.70 Reichsmark, ĝisnuna tuta sumo: 122.20 RM. Ĝis nun nur 30 geamikoj donis sian parton. Kion donos la aliaj?

En kelkaj landoj, ekz. Aŭstrujo, Rumanujo, Germanujo, la nombro de la abonantoj en la lasta tempo ĝojige kreskis, en multaj aliaj landoj la stato de la abonantaro estas tute nesufiĉa, eĉ ridinde malalta, Helpu!

AŬSTRUJO.

Nacia komitato en nova formo estas fondota. Kiel adreso de la MOKA-oficejo servos: Kath. Kreuzbündnis, Wien I., Judenplatz 8. Ni ankaŭ uzos la poŝtkonton de tiu ligo: D. 12. 017. Sekr. estas Walter Mudrak.

En Feldkirch okazis sub prezido de episkopo D-ro Waitz la X-a Internacia Katolika Kongreso de IKA pri la temo «la religiaj-kulturaj efikoj de la bolŝevismo». La parolantoj estis **P. Desbuquois S. J.** (Francujo), direktoro de la «Action Populaire» **Msr. Antonio Okolo-Kulak**, metropola kanoniko de Mohilew (Rusujo), nun forpelita de la bolŝevistoj, en Warszawa kiel prezidanto de la «Kontraŭbolŝevista Ligo», **Prof. P. Schweigl S. J.** (de la Orienta Studinstituto en Romo), **P. Chrysostomus Baur O. S. B.** (München), **P. Cyrill Fischer O. F. M.** (Wien), **Prof. Hollensteiner O. S. A.** (Wien) episkopo **Msr. D-ro Waitz** (Feldkirch), **D-ro H. C. E. Zacharias** (Hindujo), Ĉeestis multaj el niaj amikoj.

Graz. La int. sekr. invitita de niaj amikoj el la Vogelsang-Ligo, paroladis la 22 sept. pri la temo «Roma — Moskva — New-York». La granda salonigo de la Leo-Societo estis plene plena de la pli ol 250 aŭskultantoj, inter ili multaj socialistoj, kiam Prof. Kabelka malfermis la kunvenon. La parolanto montris la tendencojn en la nuntempa junularo, la disŝiriĝon de la homaro inter la kapitalista spirito de New York kaj la bolŝevista de Moskva, kaj la katolikan taskon, konstrui kristanan ekonomion kaj socion sur la bazo de la justeco kaj amo. Okazis vigla diskutado, en kiu partoprenis multaj profesoroj kiel ankaŭ simplaj homoj el la popolo.

Wien. La int. sekr. vizitis la urbon la 13/14 aŭgusto. Kvino da gesamideanoj renkontis lin ĉe la ŝipo en Nussdorf kaj akompanis lin en la gruphejmon, kie okazis vigla diskutado pri la internacia, aŭstra kaj viena MOKA-laboro, pri LA JUNA BATALANTO ktp. La 14 aŭg. okazis, preparita de la Krucligo, publika kunveno bone vizitita, en kiu W. Solzbacher paroladis pri la temo: «Interpacigo de la nacioj per la spirito de la junularo». D-ro Hloucha prezidis kaj invitis al Esperanto-kursoj kaj al abonado de J. B. — La amikoj eldonis bonan flugfolion por Esperanto represitan el la gazeto «Heilig Feuer». Interesitoj petu ĝin de la oficejo.

BELGUJO.

La vojaĝservo de la germana landa oficejo de MOKA okazigis sub gvido de Heinz Kolvenbach kaj kun helpo de niaj belgaj amikoj du vojaĝojn tra Belgujo kun vizito al la Internaciaj Ekspozicioj de Liège kaj Antwerpen. Partoprenis ĉ. 55 personoj.

La belga-germana konferenco de katolikaj junulargvidantoj (vidu raporton en ĉi tiu numero!) sukcese okazis en Altenberg.

ĈEĤOSLOVAKUJO.

Košice. La int. sekr. estis tie, priparolis kun Msgr. D-ro N. Pfeiffer, afergvidanta prez. de IKA, la agadon, konatigis kun gvidantoj de la junularo, faris vizitojn al amikoj en Jaszo kaj Medzev. La episkopo de Košice akceptis lin kaj aŭdis kun granda intereso kaj simpatio la raporton pri la MOKA-movado, benante ĝian laboron.

FRANCUJO.

Katolikaj junularaj grupoj skribis al ni pri kunlaboro.

Nia nacia sekr. Prof. P. J. A. Muffang (14bis av. Galois, Bourg-la-Reine, Seine) organizas div. servojn, ekz. peradon de libertemporestadoj ktp.

GERMANUJO.

La nacia sekr. (Heinz Kolvenbach, Düsseldorf, Stoffeln 23) organizis du sukcesajn vojaĝojn al Belgujo (en sept., 55 partoprenantoj).

La gazetaro favore raportis pri MOKA okaze de la konf. de Altenberg.

Aachen. La 15 okt. August Günther paroladis en la junulara grupo de la Paca Societo. Oni volas lerni Esperanton kaj aboni J. B.

Berlin. Niaj amikoj en aŭgusto okazigis sukcesan infantadon kelksemajnan, por kiu August Günther kolektis kelkcent markojn. Partoprenis preskaŭ 30 infanoj.

Beuthen. La 31 aŭgusto okazis ekskurso de la Katolika Paca Societo «Frateco» (grupo aliĝinta al MOKA), kaj en tiu ekskurso la internacia sekretario de MOKA W. Solzbacher faris paroladon, raportante pri la internacia junulara konferenco de Sromowce (Polujo), de kiu li estis ĵus reveninta.

Düsseldorf. La loka grupo sub gvido de Conrad Thoonen dissendas cirkuleron al ĉiuj lokaj katolikaj unuigoj, proponante paroladojn pri nia movado. En la Katolika Junularo de Düsseldorf (kartelo de ĉiuj junularaj ligoj) la MOKA-grupo plenrajte kunlaboras, niaj gedelegitoj tie estas Conrad Thoonen kaj Carola Wolff. Pestalozzi-ternejo (gvid. H. Kolvenbach) okazigas kursojn.

Köln. Radio-paroladoj de nia int. sekr., gvido de eksterlandaj vizitantoj tra Kola, gastpartopreno je la Internacia Generala Kunveno de la Junmetiista Unuiĝo kaj je ia inaŭguro de ĝia nova domo.

Miltenberg. Granda demonstracio kun parolado de August Günther, kun ĉeesto de angla junulara grupo.

Paderborn. En la kongreso de la Paca Ligo Katolika Heinz Kolvenbach reprezentis nin. Ĉeestis gastoj el multaj landoj: Anglujo, Aŭstrujo, Belgujo, Ĉeĥoslovakujo, Francujo, Nederlando, Polujo, Usono.

HISPANUJO.

Gijon. Ni ricevis numerojn de «El Principado», bulteno de la Katolika Agado en Gijon, kaj de «El Siglo Futuro» (ĉiutaga ĵurnalo en Madrid) kun raportoj pri la sukcesa agado de la Astura Esperanto-Asocio, speciale en la katolika junularo. S-ro F. Menendez Rúa estas la fervora gvidanto de la Asocio. Msgr. D-ro J. B. Luis Perez, episkopo de Gijon, estas elektita honora prezidanto, kaj okazis solena akcepto en la episkopa palaco, en kiu la episkopo kiel ankaŭ lia eminenta gasto D-ro F. Frutos Valiente, episkopo de Salamanca, pruvis per siaj vortoj sian plenan simpatian por Esperanto. Liaj Episkopaj Moŝtoj tre deziras, ke la katolika junularo lernu la internacian lingvon kaj per tio servu la Katolikan Agadon.

HUNGARUJO.

Budapest. Nia int. sekr. partoprenis la Int. Kongreson de la Katolika Universitata Junularo, la Int. Kongr. de la Kat. Laborista Junularo, la kat. Esperanto-kongreson kaj la Int. Konf. por Senalkohola Junulara Eduko. Li havis okazon interparoladi kun nia amiko Pastro Németh kaj kun multaj aliaj geamikoj el multaj landoj. — En la fonda kunveno de la nova landa komitato de la Hungara Centra Asocio de la Katolika Junmetiista Unuiĝo Wilh. Solzbacher faris mallongan paroladon, alportante la salutojn de MOKA, atentigante pri la internacieco de la Katolika Agado kaj pri praktikaj bezonoj de la internacia kunlaboro: eksterlandaj vojaĝoj, korespondado, Esperanto. — En la Kongreso de la Laborista Junularo li faris unu el la ĉefparoladoj. Ĉe tere tio estis la sola ne esperantista kongreso inter la Budapeŝtaj solenoj, en kiu estas energie propagandite por Esperanto. Multaj el la ĉeestintoj, inter ili unu episkopo kaj kelkaj eminentuloj, tre interesiĝis pri la MOKA-movado kaj poste ankoraŭ petis informojn. — En la malluma kunsido de la Esp.-Kongreso W. Solzbacher alportis la salutojn de MOKA kaj de kelkaj aliaj organizaĵoj, nia amikino Ilona Szabo el Rumanujo salutis nome de la MOKA-grupo «Pax Christi» en Cluj. Kelkaj gvidantoj de la junularo en Hungarujo promesis kunlaboron.

HINUJO.

Nacia Sekretariejo. Kun granda ĝojo ni ricevis el la Vatikano leteron de nia ĝisnuna sekretario P. Joh. Bapt. Kao O. F. M., sciigante, ke li feliĉe, post kvinmonata vojaĝado, alvenis en la Eternan Urbon. Intertempe **Fr. Andreo Chang O. F. M.** en **Tsinanfu** jam konsentis akcepti la postenon de nacia sekretario. Ni esperas, ke ni en li havos same fervoran kaj kapablan reprezentanton kiel ĝis nun en nia kara amiko Kao.

ITALUJO.

Roma. Ni klopodos, ĉu estos eble, veni al bona kunlaboro de niaj tieaj diversnaciaj amikoj.

JAPANUJO.

Nacia Sekretariejo. J. M. Hashimoto akceptis provizore reprezenti nin en tiu lando. Kun intereso vi legos liajn raportojn en J. B.

JUGOSLAVUJO.

Beograd. W. Solzbacher faris paroladon en la Esperanto-Societo. Kelkaj interesitaj amikoj.

Ljubljana. La int. sekr. vizitis la urbon. Okazis kunveno de gvidantoj de la katolika junularo (studentoj, laborista junularo, skoltroj), en kiu W. Solzbacher faris paroladon pri la nuna situacio de la germana junulara movado kaj pri la internaciaj taskoj de la junularo. Vizitoj al lokaj gvidantoj.

Zagreb. Solzbacher vizitis gvidantojn kaj centrejojn de la katolika junularo, ankaŭ de la Esperanto-movado. Specialan dankon li ŝuldas al D-ro Dušan Maruzzi pro afabla helpo kaj valoraj informoj kaj al ĉefredaktoro D-ro Matulić, kiu bonvolis akompani lin en liaj vizitoj.

Pro politikaj kaŭzoj nun plena evoluigo de nia movado en Jugoslavujo (kelkaj junularaj organizaĵoj katolikaj jam estas ŝtate dissolvitaj, aliaj atendas la saman sorton) ne ŝajnas ebla, sed almenaŭ ni jam povas fari bonan preparan laboron.

POLUJO.

Krakow. La int. sekr. ŝuldas grandan dankon al la Unuiĝo de la Laborista Junularo Katolika, kiu tiel gasteme akceptis lin en sia granda domo, kaj al la patro superioro de la jesuitoj, kiu tiel afable donis al li ĉiujn informojn.

Lwow (Lviv). La internacia sekretario de MOKA estis komence de sept. du tagojn en Lwow, por ekinterrilati al la grekkatolika (ukrajna) junularo, sekvante afablan inviton de la katolika ukraina studenta ligo «Obnova» («Renovigo»). Marjan Kozak, estrarano de Obnova, kaj Ivan Czerkavskyj, Esperantista membro de Obnova, bonvolis akompani kaj helpi lin dum la tuta tempo. Li estis gastigita en la seminario. Lia Ĉefepiskopa Moŝto Msgr. Andreo grafo Szeptyckyj, metropolito de la grekkatolikaj ukrainoj, episkopo Msgr. Buczko, kaj episkopo Msgr. Budka (el Kanado) bonvolis afable akcepti nian sekretarion, interese aŭskulti liajn eksplikojn pri MOKA kaj doni bonajn konsilojn pri kunlaboro de la grekkatolika ukraina junularo. La episkopoj salutis nian movadon kaj benis ĝin. Posttagmeze okazis en la seminario malgranda interparolado, kiun i. a. partoprenis Pastro grafo R. zewuski, sekretario de Lia Metropolitana Moŝto, kaj en kiu W. Solzbacher klarigis seneon, celon kaj labormetodon de nia movado. Oni promesis fervoran kunlaboron, kaj W. Solzbacher promesis, ke en MOKA la katolika frateco devos ankaŭ esprimiĝi en frata kunagado kaj komuna apostola laboro de la diversritaj katolikoj. Ni estonte pli atentos la grandan taskon de la apostolado de la orientaj eklezioj. Ankaŭ Patro Peridon, direktoro de la seminario, naskiĝinta nederlandano, bonvolis helpi.

Sromowce. En tiu vilaĝo, kiu troviĝas en la plej bela regiono de Polujo, tute proksime ĉe la Tatraj kaj la Peningaj Montoj, la polaj skoltinoj estis disponigintaj sian belan hejmon por internacia konferenco de orienteŭropaj junularaj gvidantoj, kiun la Fratara por Interpacigo organizis sub gvido de nia amiko Kaspar Mayr. Ĉeestis partoprenantoj el Polujo, Latvujo, Rumanujo, Bulgarujo, Jugoslavujo, Ĉeĥoslovakujo, Aŭstrujo, Germanujo, krome gastoj el Francujo, Anglujo, Svisujo, Nederlando, Svedujo kaj Norvegujo. Preskaŭ la duono estis katolikoj, inter ili ankaŭ kelkaj katolikaj pastroj el Polujo kaj Germanujo. La konferenco, kiu daŭris dek tagojn, donis bonajn instigojn al plua laborado kaj povis helpi por pliklarigi la komprenon pri la treege komplikitaj problemoj de Orienta kaj Sudorienta Eŭropo. Nia internacia sekretario partoprenis kaj havis poste diversloke okazon, raporti pri la konferenco, ankaŭ ĉe kelkaj episkopoj.

RUMANUJO.

Nacia sekretariejo. Okaze de la Katolika Kongreso Transilvania en Cluj (Kolozsvár) kaj de la tiea vizito de la internacia MOKA-sekretario okazis interparoladoj pri nia estonta laboro. Estas formita nacia komitato de MOKA, kies sekretario estas **Simon Csora Asigurare Generala, Cluj.** Provizore apartenas al ĝi Prof. L. Baumgarten (Mercuria-Ciuc), Simon Csora (Cluj), Pastro D-ro Matyas Szallay (Sfântul Gheorghe) kaj Karoly Vigh (Târgu-Mureş). Estos aldonataj ankoraŭ grekritaj kunlaborantoj. Oni volas klopodi starigi krome por la MOKA-laboro pli grandan komitaton de delegitoj el ĉiuj junularaj asocioj kaj el ĉiuj nacioj (hungaroj, rumanoj, germanoj, poloj, ukrainoj, armenoj) kaj landpartoj, krome kompreneble lokajn delegitojn. La protektoro episkopo Majlath kun plena simpatio helpas kaj helpas nin, krome ankaŭ jam la grekrita katolika metropolito de Blaj, la episkopo de Gherla, la ĝenerala vikario de Bukovino kaj la armenkatolika pastraro promesis al nia internacia sekretario, kiu vizitis ilin, sian simpatian kaj helpon.

Alba Julia (Gyulafehérvár). La 14/15 sept. la int. MOKA-sekr. estis tie, por viziti Msgr. Majlath, nian protektoron, la «episkopon de la junularo». Lia Episkopa Moŝto estas kaj restas ne nur granda amiko de nia movado ĝenerale, sed ankaŭ de ĝiaj specialaj agadmetodoj kaj institucioj, kiel Esperanto-propagando, «La Juna Batalanto» ktp. kaj li donacis al nia sekr. sian bildon kun Esperantlingvaj dediĉaj vortoj. Dankon ankaŭ al la du fratoj Labund kaj al la UEA-delegitino F-ino Irma Gyulay pro ilia afabla helpo!

Blaj. Nia int. sekr. vizitis tiun metropolon de la rumana grekrita katolikoj. Lia ĉefepiskopa Moŝto Msgr. Suciu ricevis lin en preĝkaŭ tuthora aŭdienco, en kiu li aŭskultis kun granda intereso la (itallingvajn) klarigojn pri la MOKA-movado kaj bonvolis doni afablajn informojn pri la situacio en la rumana grekrita katolikismo. Dankon al la metropolita sekretario Pastro Livius Racotian, al la rektoro de la seminario, al la seminariaj profesoroj kaj al la aŭgustenaj monaĥoj! La interparoladoj estis sufiĉe poliglota, oni uzis rumanan, italan, francan, anglan, germanan, rusan kaj latinan lingvojn, kaj laŭ speciala invito W. Solzbacher faris al la profesoroj ankaŭ malgrandan paroladon en Esperanto.

Braŝov (Kronstadt). W. Solzbacher paroladis antaŭ la saksaj (germanaj) junularaj ligoj (protestantaj, Wandervogel, Blaukreuz, Wehrlaube, Versöhnungsbund) pri la temo «la junularo kaj la paco». Mathilde Dück gvidis, kaj honore al la gasto oni kantis transilvaniajn kantojn. Ĉar granda parto el la ĉeestantaro estis naciista, la diskutado ferigis tre vigla. Dankon al pastoro Alfred Hermann pro lia gastemo!

Cernauti. W. Solzbacher estis du tagojn en la Bukovina ĉefurbo. Pro bedaŭrinda subita ŝanĝo de lia vojaĝoprogramo du paroladoj por la katolika junularo pri la temoj «Roma — Moskva — New York» kaj «Kristo kaj la Junularo de la Nacioj», kvankam jam anoncitaj en la preĝejoj kaj en 5 journaloj kaj perfekte preparitaj de la loka UEA-delegito majoro Hasenöhr, ne povis okazi. Tamen S-ro Hasenöhr kaj lia afabla edzino multe helpis nian sekretarion, ebligante vizitojn al studenta grupo, pastroj ktp. La ĝenerala vikario de Bukovina Msgr. Grabowski multe interesiĝis pri nia movado, tutkore invitis nian sekretarion, reveni por pli longa tempo kaj tiam aboradi inter la junularo de la ĉefurbo kiel ankaŭ de la vilaĝoj. Adiaŭante li diris: «Revenu certe kaj ne forgesu nin! Ĉi tie ni malsatas kaj soifas je viaj ideoj kaj via laborado!»

Cluj. La int. sekr. estis kvar tagojn en Cluj (Kolozsvár), kaj dank' al la admirinda helpo de nia del. Simon Csora kaj de aliaj geamikoj (ankaŭ la helpema UEA-sekr. Eugenia Morariu estu citata) li povis bone labori, renkontante okaze de la Katolika Kongreso, kiu li ĉeestis, multajn gvidantojn, vizitante redakciojn k. a. Okazis publika parolado bone vizitita pri «la internaciaj taskoj de la katolika junularo» germanlingve kaj kun hungarlingva traduko de S-ro Osnald Herschman. Granda intereso.

— S. Csora komencos novajn Esperanto-kursojn ĉe la skoltroj hungaraj kaj rumanaĵ, eble ankaŭ en lernejoj, laŭ la Ĉe-metodo. — Grupo «Pax Christi» vigle daŭrigos sian laboron. Oni nun grandkvante abonas J. B. Specialan dankon al Prof. Gheorghe Cornea pro valora helpo!

Gherla. Laŭ afabla invito de Lia Episkopa Moŝto Msgr. Hossu nia int. sekr. vizitis la urbon, kaj dank' al la agema UEA-del. prof. Bela Babos, al la afabla episkopa sekretario pastro Victor Dunca, al la armenkatolika pastro Bertalan Sabiu kaj al multaj aliaj la vizito estis sukcesa. La episkopo bonvolis inviti nian sekretarion al tagmanĝo-kaj promesis sian plenan simpatian kaj kunlaboron. Posttagmeze okazis en la instruista preparejo kunveno por rumanoj. Ĉeestis multaj kanonikoj, profesoroj, pastroj, junuloj kaj ĉefe ankaŭ junulinoj. Pastro D-ro Virgil Balibanu prezidis kaj prezentis nian sekretarion, W. Solzbacher paroladis francalingve pri «la internaciaj taskoj de la katolika junularo», kaj pastro Dunca, episkopa sekretario, tradukis en rumanan lingvon. La intereso estis granda, kaj Pastro D-ro Balibanu petos la episkopon, komenciĝi Esperanto-kurson en la seminario. — Vespere okazis kunveno por armenoj, kies centrejo en Rumanujo estas Gherla. W. Solzbacher paroladis germanlingve pri «La katolika Eklezio, la internacia vivo kaj la laboranta junularo», kaj Prof. Matyasovich tradukis en hungaran lingvon. La armenkatolika junularo montris grandan intereson kaj ankaŭ komencos Esperanto-kurson gvidotan de Prof. Babos. La gazetaro atentigis pri la vizito.

Sibiu. W. Solzbacher okaze de sia vizito faris paroladon en la Katolika Junvira Unuiĝo pri «La Eklezio kaj la laboranta junularo».

Timiŝoara. Nia int. sekr. estis du tagojn en la Banata ĉefurbo kaj ŝuldas grandan dankon al la agema vicdel. de UEA J. Csapo, al la gvidantoj de la germana katolika kleriga domo «Banatia» kaj al multaj amikoj. Li faris du paroladojn: La unua okazis en la Germana Katolika Junularo sub prezido de Pastro Direktoro Nischbach pri «la internaciaj taskoj de la katolika junularo», la dua estis komuna aranĝo de la (hungara Protestanta-Kalvinana Junulara Asocio kaj de la lokaj Esperantistoj kaj okazis en la reformita preĝejo. En ĝi W. Solzbacher paroladis en Esperanto pri «la hodiaŭa junularo kaj la internacia vivo», raportante pri la diversaj internaciaj junularmovadoj, atentigante pri la problemoj kaj bezonoj de la nuntempa junularo kaj donante praktikajn ekzemplojn pri la utiligebleco de Esperanto. Julio Csapo tradukis hungarlingven, kaj okazis vigla diskutado, en kiu partoprenis ĉefe la Esperantistoj, sed ankaŭ la loka protestanta pastoro. En la nomo de la Esperantistoj la katolika seminariano Otto Schojbert salutis nian sekretarion.

LET ERK EST O.

La internacia sekretario ankaŭ en ĉi tiu loko tutkore dankas la multajn geamikojn, kiuj dum lia 7-semajna kaj 7000-kilometra vojaĝo helpis lin. Nur kvarfoje mi loĝis en hotelo, ĉiam alie mi estas gasteme akceptita de iu amiko. Ĉiam mi estas renkontita je la stacidomo, ĉiam mi havis afablajn gvidantojn en la plej diversaj urboj, ĉiam la kunvenoj kaj paroladoj estis bonege preparitaj. Dankon, tutkoran dankon al ĉiuj! Dankon al la plej honorindaj ĉefepiskopoj kaj episkopoj, al la seminarioj kaj katolikaj institutoj, al la delegitoj, grupoj kaj membroj, kiuj tiel efike subtenis mian laboron! Dankon al tiuj, kiuj finance helpis! Dankon al tiuj, kiuj savis min en malagrablaj situacioj ĉe limtransiro kaj ĉe la policaj oficejoj! Dankon al tiuj, kiuj peris por mi gravajn rabatojn ĉe fervojoj! Dankon al tiuj, kiuj bonvolis traduki miajn vortojn en hungaran, slovakon, ĉeĥan, polan, ukrainan, rumanan, serbkroatan kaj slovenan lingvojn! Dankon al la karaj virinoj kaj junulinoj, kiuj penis helpe de lavujo, kudrilo kaj gladiŝo, por fari el malzorgita mondvaganto civilize aspektantan junulon! Dankon al Esperanto kaj al UEA, kies delegitoj ofte faris al mi gravegajn servojn! Dankon al la katolika junularo de tiuj landoj kaj urboj, kiujn mi vizitis kiu per sia entuziasmo kaj katolika amo permesis, ke mia vojaĝo fariĝis denove, kiel belga amiko kutimas diri, «pilgrimo de la kristana frateco»!

W. S.

ABONU KAJ PAGU!

PAGU KAJ ABONU!

ABONU KAJ PAGU!

El la Esperanto-Movado

En Oxford kunvenis 1200 Esperantistoj el ĉiuj partoj de la mondo ĉe la 22-a Universala Kongreso de Esperanto. Oficiale salutis reprezentantoj de kelkaj registaroj. La katolikoj havis diservon, en kiu la prezidanto de la Irlanda Katolika Ligo Esperantista P. Gaffney O. P. predikis, kaj fakkunvenon, en kiu S-ro Heilker el Nederlando prezidis, sed bedaŭrinde ne multaj gesamideanoj ĉeestis. Kelkaj katolikaj Esperantistoj okaze de vizito al la Katolika Laborista Kolegio (« Catholic Workers College») havis okazon prezenti al la ĵus ĉeestanta epikopo de Hoscham kaj Newcastle.

En Budapeŝt 200 gesamideanoj el multaj landoj renkontiĝis en la Katolika Esperanto-Kongreso sub prezido de Pastro Prof. Font-Giralt el Gerona (Hispanujo), prezidanto de IKUE. La solenan malferman kunvenon en la pompa festsalono de la S. Stefana Akademio ĉeestis ankaŭ du episkopoj, kaj Lia Ĉefepiskopa Moŝto Msgr grafo Zichy de Kaboĉsa diris tre simpatiajn vortojn. La salutparoladon faris D-ro Kolomano de Ka'oĉsay. Okazis pilgrimo al Mariabesnyoĉ kaj tie ankaŭ la laborkunsido de la kongreso. Estis anonciataj Esperanto-paroladoj de Pastro Font-Giralt kaj Prof. Schendeler en la Poliglota Salutkunveno kaj en la Eŭkaristia Demonstracio de la Sankt-Emerik-Solenoj, sed ili pro manko de tempo ne okazis. Sed en la du grandiozaj procesioj la Esperanto-grupoj faris bonan propagandan impreson. D-ro Lukas meritigas dankon pro la bonega preparo.

Skolta Esperantista Ligo kunvenigis 80 geskoltojn el Anglujo, Skotujo, Nederlando kaj Norvegujo en tendaro proksime al Nijmegen (Nederlando). En la sekvonta jaro oni intencas aranĝi laŭ oficiala invito de la Hungara Skolta Ligo internacian Esperantistan skoltendaron en Hungarujo. Por sia formota kapitalo SEL jam enspezis pli ol 15 anglajn funtojn (300 RM.).

« **Verda Kruco** », Internacia Esperantista Laborkomunumo de Tabakkontraŭuloj, eldonis efikajn gumarkojn diverstekstajn. Ili helpu liberigi la junularon de la tabaksklaveco! Oni petu ilin de la sekretario, nia amiko Walter Mudrak, WIEN VIII., Strozgasse 19.

La angla Asocio por la Ligo de Nacioj voĉdonis favoran rezolucion por Esperanto.

En Sennacieca Asocio Tutmonda (SAT), organizajo de revoluciaj (klasbatalaj) Esperantistoj, estiĝis konflikto: Ĝi perdis ĉiujn rusajn membrojn kaj abonantojn, ĉar la rusa registaro ne permesas plu, sendi la monon de la Moskva agentejo al la Pariza centrojo. — Do eĉ al revoluciuloj kaj komunistoj oni montras tian «simpation»! La numeroj de «La Juna Batalanto», kiujn ni sendis al Sovetio, neniam alvenis, sed ĉiam estas konfiskitaj. Kial tia timo? — Kaj samtempe la Soveta Registaro favoras Esperanton, eldonas oficialajn poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn en la internacia lingvo ktp.

SUR NIA LIBROTABLO

Recenzejo de novaj libroj de internacia intereso

en Esperanto :

Roparz Hemon, Esploro pri la situacio de la bretona lingvo (Enklask Diwar-Benn Stad ar Brezoneg). Libro 1-a de la Internacia Kelta Biblioteko, dulingva (bretona kaj Esperanta), 48 pĝ. + landkarto (multaj landkarto en la teksto), Eldonejo Gwalarn, Brest, Francujo, 4 fr. (0.75 sv. fr.) 1930.

Kiu scias, ke en la franca provinco Bretonujo ankoraŭ vivas ĉ. unu miliono da homoj, kies gepatra lingvo estas bretona (kelta)? Hemon esploris tion konstatante, en kiu lingvo oni predikas en la preĝejoj kaj en kiu la katekismo estas instruata. Li cetere estas ankaŭ eldonanto de tre interesa Esperanto-gazeto « Nord-Okcidento »,

kiu volas krei pli bonan kunlaboron inter la ankoraŭ ekzistantaj keltaj lingvoj : bretona, kimra, gaela (skota) kaj irlandia.

Prof. D-ro Hermann Nothnagel, La Mortado. El germ. trad. Bernhard Selzer. Wien 1930, Esperanto-Societo « Progreso » (X., Ethenreichgasse 4/31), 1.— RM, 32 pĝ.

« Pliriĉigo de nia ankoraŭ ne tre ampleksa popular-sciencia literaturo » en Esperanto. La aŭtoro estis fama medicinisto.

en flandra lingvo :

P. van Overzee, De Ziekte aan de Zenne, Een historische bijdrage tot het nationaaliteiten-vraagstuk in het koninkrijk België, 276 pĝ., Brugge 1930, Uitgave « Excelsior ».

La libro estas skizo de la historio de la « flandra problemo » kaj de la flandra movado. La fakto, ke ĝi estas dediĉita al la aktivista gvidanto D-ro Borms, jam montras, ke ĝi tion faras el la vidpunkto de la flandre aŭtonomismo. Ĝi estas interese legebla, skizas la tutan historion de 1830 ĝis 1930 kaj certe havas sian valoron. Sed kompreneble tia unuflanka vidpunkto ne sufiĉas. Sendube la « flandra problemo » en la lastaj jaroj jam multe proksimiĝis al paca solvo. Kial nei la sincerajn klopodojn faritajn de la « alia flanko »? — Al tiuj, kiuj deziras ekkoni la idearon de granda parto de la flandra katolika junularo, la libro estas rekomendinda.

en franca lingvo :

R. P. Janin, Les Eglises séparées d'Orient (Bibliothèque Catholique des Sciences Religieuses, vol. 95), 12 x 19 cm., 200 pĝ., Paris 1930, Bloud & Gay, 12 fr. fr.

172 milionoj da homoj, inter ili preskaŭ ĉiuj orient- kaj sudslavaj popoloj, apartenas al la skismaj eklezioj de la oriento. Ilia estonteco estas unu el la plej gravaj problemoj por ni, kaj ĉiu klera katoliko devus esti iom informita pri ili. Por tio helpas la libro de la instruita Patro Janin el Konstantinopolo. Ĝi estas ne verkita por fakuloj, sed estas interesa kaj facile komprenebla por ĉiu pastro kaj klera laiko. Ĝi helpu forigi la hontindan nescion ofte trovatan inter ni riate al niaj orientaj fratoj ne jam reunuigitaj kun la Roma Eklezio, sed iam naskintaj la plej glorajn lumojn de la katolika Eklezio.

en germana lingvo :

Günther Ehrental, Die deutschen Jugendbünde, Ein Handbuch ihrer Organisation und ihrer Bestrebungen, Zentral-Verlag, Berlin W 35, 184 pĝ. + 4 grafikaj skizoj, 1929, broŝ 6.— RM, duontolbind. 7.50 RM.

Valora informilo pri la germanaj junularaj ligoj, kiu estonte devus troviĝi sur la librotablo de ĉiuj gvidantoj de junularaj asocioj. La aŭtoro kunportis mirinde grandan materialon pri preskaŭ mil junularaj ligoj, ĉiam publikigante detalojn pri celo, fondo, laŭnombra forteco, adreso de la sekretariejo ktp., krome en la plej multaj partoj la skizo pri la interna kaj ekstera evoluo de la movadoj estas bona. Tamen en du punktoj Günther Ehrental ne tiel bone sukcesis, evidente ĉar li estis nesufiĉe informita : pri la **katolika** junularo kaj pri **internaciaj** junularaj organizaĵoj. Mi tre bedaŭras, ke mi nur **post** publikigo de la libro persone konatiĝis kun ĝia aŭtoro kaj do ne plu povis eviti la kritikindaĵojn. Ekz. la longaj informoj pri la Internacia Junulara Lingvo (ILI) jam delonge mortinta estis nenecesaj; kio estas skribita pri la « ĉiujaraj » kongresoj de la Katolika Junulara Internacio, estas nekorekta. Krome eble MOKA estus merita pri pli detalan priskribon ol la kvar liniojn en la libro de Günther Ehrental. Tamen mi estas konvinkita, ke la aldono, kiun li nun preparas, forigos tiujn mankojn, kiuj ja tute ne sufiĉas por plimalgrandigi la signifon de la libro.

Nissen — Der Rembrandtdeutsche Julius Langbehn. Von seinem Freunde Benedikt Momme Nissen. 28a-33a milo, reviziita eldono. 8-o, VI + 360 pĝ., 5 bildoj, Freiburg 1929, Herder, tolbind. 7.50 RM.

Nenion ni bezonas aldoni al tio, kion ni diris ĉe la apero de la unua eldono. Legu, lernu, komprenu!

Delsuc, Pierre, Die schwere Nacht von Kervissell. Ein Fahrtenabenteuer. Deutsch von **Ernst Drouven**. 8-0, VI + 196 pĝ., Freiburg 1930, broŝ. 2.— RM.

Cam, Das Auto ohne Rücklicht. Deutsch von G. A. Lutterbeck. 8-0, VI + 152 pĝ., Freiburg 1930, Herder, broŝ. 2.— RM.

La jesuito **Ernst Drouven** eldonas novan serion de aventuraj libroj por junuloj : « Fahrtenbüchet ». Jen la du unuaj volumoj tradukitaj el franca lingvo. La unua rakontas pri batalo de migrantaj junuloj kun la rusa GPU (Čeka), la dua pri stranga aventuro de francaj katolikaj skoltoj kun ilia trupestro, kiu en ĝi ludas la rolon de detektivo. La maniero de la ilustrado kaj speciale de la kovrililo estas tiu de la malbonfamkonataj « skandallibroj ». La libroj volas esti rezulto de speciale « moderna » junulara pedagogio kaj plenumi la bezonon de knaboj en certa aĝo pri aventuraj rakontoj. Mi opinias, ankaŭ esti tre « moderna », tamen ne povas konfesi, ke la libroj trafis sian celon. Kompreneble estas pli bone, ke niaj junuloj legu tiajn laŭ religia kaj morala vidpunkto senriproĉajn librojn ol la konatan skandalliteraturon. Sed ĉu ili lernos diferencigi? Certe la aŭtoro estas prava dirante, ke mankas libroj vere taŭgaj. La konataj piaj kaj piaĉaj sentimentaj libroj verkita de tre piaj, sed tre enuigaj kaj tre maljunaj pastroj, monahinoj ktp. forpelas la junulojn kaj junulinojn sane sentantajn al la detektiv-, kriminal- kaj skandalliteraturo kaj ofte detruas ilian veran religiemecon. Ili bezonas legajon vigle, aventurc, kurentante verkitan, ili bezonas romantikon. Sed ili bezonas **pli!** Kaj tiu « pli » ŝajnas al mi manki en la libroj recenzitaj. Mi pri tio reparolos.

Herwig, Franz, Deutsche Heldenlegende. 14 kajeroj aŭ 1 resp. du tolbinditaj volumoj. Leks. -8-0, Freiburg 1930, Herder. En unu volumo 10.— RM, en du vol. 6+5.40 RM.

Sed jen libroj, kiujn vi devas doni en la manon de ĉiu junulo germanan lingvon komprenanta. Tion li legos kun brulanta kapo kaj tremanta koro, kaj en li kreskos jo el la heroeco, kies alta kanto ostas tiu libro. Kaj la lingvaĵo! Kiel la muĝado de la marondoj, la murmurado de la riveretoj, la tondro de la montoj kaj denove kiel la malvarmeta vespera vento aŭ la kanto de la birdoj ĝi parolas al la juna homo. La libro kantas pri germanaj herooj de ĉiu tempo. Sed ne pensu, ke ĝi estas glorado de milito kaj militarismo! Ho ne! Vere Herwig estas unu el la malmultaj, kiuj verkis ion **bonan** por junuloj. Mi promesas : Tuj kiam ni havos sufiĉe da loko, unu el liaj heroaj rakontoj aperos en J. B.!

Collodi — Die Geschichte vom hölzernen Bengele. Deutsch von Anton **Grumann**. Kun 77 bildoj. 29a - 34a eldono (ĝis nun eldonnombro 82000). 8-0, XII + 258 pĝ., Freiburg 1929, Herder. 2.30 RM, tolbind. 3.50 RM.

Unu el la plej famaj italaj infanlibroj : « Pinocchio » estas la karulo de sennombraj infanoj. Kaj ankaŭ multaj pliaĝuloj ĉiam denove legas en la ĉarma rakonto pri la ligna friponeto. La redaktoro de J. B. devas konfesi, ke li, kvankam jam koninte ĝin de sia knabeco, finlegis ĝin en du tagoj malgraŭ multaj urgaj laboroj. Pardonu, kara leganto; se vi konus la rakonton, vi farus same...

Federer, Heinrich, Eine Nacht in den Abruzzen. Mein Tarzsius-Geschichtlein. 67a - 72a milo. 12-0, IV + 68 pĝ., Freiburg 1930, Herder, tolbind. 2 RM.

Federer, Heinrich, Das Wunder in Holzschuhen. Geschichten aus der Urschweiz. 41a-46a milo. 12-0, IV + 68 pĝ., Freiburg 1930, Herder, 2 RM.

Jam 300.000 libretoj de la svisa pastro-poeto Federer antaŭ nelonge mortinta estas disvenditaj. Ili meritis multajn milionojn da legantoj. Legu kaj legigu!

en a n g l a lingvo :

C. H. Mckenna, O. P., Francis de Vitoria, Founder of International Law. The Catholic Association for International Peace, 1312 Massachusetts Avenue, N. W., Washington, D. C., U. S. A., 16 pĝ., 10 cendoj.

Tiu bonega broŝuro de la amerikana dominikano faras nin katolikojn samtempe fieraj kaj hontantaj: fieraj pri tio, ke unu el niaj plej bonaj teologiistoj estas la vera

fondinto de la Internacia Juro, kaj hontantaj, ĉar ni lasis al nekatolikoj la taskon restarigi la tutmondan famon de Francisko de Vitoria. Al la sekretario de la Carnegie-Fondajo, D-ro James Brown Scott, la Universitato de Salamanca donis la doktortitolon «honoris causa» pro liaj meritoj rilate la konigon de la instruoj de Vitoria, kaj lia teksteldono dulingva (latina kaj angla) de «De Indis et de Jure Belli Reflectiones» permesas al ni la studadon de la ideoj de la pioniro de la moderna katolika paca movado.

Denys P. Myers, Handbook of the League of Nations since 1920, World Peace Foundation, 40 Mt. Vernon Str. Boston Ma. U. S. A., VIII + 320 pĝ., 0.75 dol., 1930.

Kenneth W. Colegrove, International Control of Aviation, 1930, 240 pĝ., sama eld. k. pr.

Philip C. Jessup, The United States and the World Court, 1929, same.

Denys P. Myers, The Reparation Settlement, 1929, same.

Warren H. Kelchner, Latin American Relations with the League of Nations, 1929, same

Tiuj publikigajoj de la Mondpaca Fondajo kunmetas en klara kaj praktika maniero la dokumentojn pri la interŝtataj rilatoj, kiujn la interesita laiko bezonas. Mi ĉiam kun granda utilo uzas ilin. Faru same !

en p o l a lingvo :

Sprawozdanie z dzialalnosci Sekretarjatu Katolickich Slowianskich Organizacji Akademickich, Warszawa 1930, 32 pĝ.

Interesa skizo pri historio kaj nuna stato de la kunlaboro de la slavaj katolikaj studentaj organizaĵoj. Ni citu pri a langva flanko, ke en la movado ĉiuj slavaj lingvoj estas permesataj kaj ke la franca servas kiel helplingvo. (Aliaj interslavaj asocioj uzas germanan lingvon tiucele).

en s e r b a lingvo :

Zdravlje u poukama i pričama, Izdanje Jugoslovenskog Društva za čuvanje narodnog zdravlja, Beograd 1930, 192 pĝ., 10 din. jug.

Saneco estas la plej valora tera posedajo de la homo. Ĝian konservadon aŭ regajnnon laŭ la individua kiel laŭ la socia vidpunkto ŝelas ĉi tiu libro riĉe ilustrita kaj je kiu plej kompetentaj fakuloj kunlaboris. Kiu scias la lingvon, legu ĝin! Cetero la edoninta Societo por Popola Saneco korespondas en Esperanto.

K A L E N D A R O J :

Kalender katholischer Jugend 1931. Herausgegeben von P. Ernst **Drouven** S. J. kl. 12-0, 416 pĝ., Freiburg 1930, Herder, tolbind. 1.80 Reichsmark.

Dijaški Koledar za šolsko leto 1930/31, izdala Slovenska Dijaška Zveza v. Ljubljani, uredil Ebin **Bojc,** Ljubljana 1930, 124 pĝ. + multe da libera papero, 12 din. jugosl.

Diáknapár 1930/31. Erdély és Szlovenszók ifjúsága részére szerkeszti és kiadja a Jóbarat és a «Tabortüz» ifjúsági lapok szerkesztősége. Cluj (Rum.), Str. Kogălniceanu 2, kaj Komarno (Cehosl.) Jókai-u. 5, 1930, 210 pĝ., 10 Kĉ., 50.— Lei.

Rekomendindaj kalendaroj por la katolika junularo! La unua estas tre ĝe enhavriĉa, ekz. ĝi donas la adresojn de ĉiuj germanlingvaj katolikaj junularligoj, montras la insignojn de ĉiuj asocioj katolikaj aŭ nekatolikaj ktp. Pri internacia junulara agado, Esperanto ktp. informas artikolo de la internacia sekr. de MOKA, pri LA JUNA BATALANTO atentigas tuteĝa anonco kaj diversaj entekstaj notoj. Vidu la anoncon en ĉi tiu numero! — La dua estas slovena studenta kalendaro, kaj la tria estas hungarlingva skoltkalendaro eldonita komune de grupoj en Rumanujo kaj Ĉeĥoslovakujo. Ili ĉiuj enhavas utilajn kaj praktikajn informojn, tabelojn, artikoletojn, skizojn ktp.

Kalender KATHOLISCHER JUGEND

f ü r d a s J a h r 1 9 3 1 .

GEHALTVOLL

408 Seiten. Ueber 500 Bilder aus allen Gebieten der Technik und des Wissens.

BILLIG

nur 1.80 M., biegsam in Leinen gebunden, Taschen-Format.

JUNGENHAFT

das ganze Reich der jugendlichen Interessen wird umspannt: *Rundfunk*, Abenteuer in Eis und Schnee, *Wandern*, Wandertechnik, Verzeichnis aller Jugendherbergen, Fahrt und Kluft, Zeltbau, Uebersicht aller Jugendbünde, *Sport*, Flugzeuge, Entdeckungen usw.

KATHOLISCH

in Haltung und Wertung der Dinge, Liturgischer Kalender, *taegliche Kernsprüche*.

BILDEND UND ANREGEND

Belehrung aus Physik und Geographie, Ereignisse der Weltgeschichte usw. *Mehrere Preisausschreiben!* Generalpraeses *L. Wolker* und Reichskanzler a. D. *D. Wilh. Marx* schrieben das *Geleitwort*. Pater *E. Drouven S. J.*, bekannt durch seine spannenden Jungengeschichten (Farmerbuben, Nur eine Knabenseele usw.) ist der Herausgeber, unter Mitarbeit *studierender und werktuetiger Jugend* sowie einer grossen Anzahl katholischer *Jugendfuehrer*. Der «*Kalender Katholischer Jugend*» wird die katholische Jugend bald erobert haben.

In den Buchhandlungen vorraetig
Herder Verlag :--: Freiburg im Breisgau.